

На основу члана 6. Закона о комуналним дјелатностима («Службени гласник Републике Српске», број 124/11), члана 9. став 3. Закона о комуналној полицији („службени гласник Републике Српске“ број 28/13), члана 39. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ број 76/16) и члана 35. Статута општине Невесиње («Службени гласник општине Невесиње», број 3/14), Скупштина општине Невесиње, на сједници одржаној дана 01.02.2017. године, **донијела је**

ОДЛУКУ О КОМУНАЛНОМ РЕДУ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ НЕВЕСИЊЕ

I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом Одлуком уређују се услови и начин пружања комуналних услуга ради остваривања комуналног реда на јавним површинама на подручју општине Невесиње.

Члан 2.

Комуналним редом у смислу ове Одлуке сматра се:

1. Начин одржавања чистоће и опште уређење града и насељених мјеста.
2. Сакупљање и одвоз смећа, уређење и употреба депоније за смеће
3. Уређење јавних површина, комуналних објеката и уређаја и других објеката
4. Декорација града и других насељених мјеста
5. Права и обавезе правних лица, грађана, власника и корисника других објеката и површина који својим постојањем утичу на општи изглед и уређење града
6. Права и обавезе правних лица која врше одржавање комуналних објеката и уређаја
7. Привремено заузимање јавних површина
8. Раскопавање и довођење раскопаных и на други начин оштећених јавних површина и објеката у исправно стање
9. Јавна расвјета у насељу којом се освјетљавају саобраћајне и друге јавне површине
10. Чишћење и уклањање снијега
11. Држање домаћих животиња
12. Подизање, одржавање и заштита јавних зелених површина
13. Рекламе, натписи, излози, рекламни ормарићи и плакати
14. Надзор над провођењем ове Одлуке и казнене одредбе.

Члан 3.

Јавне површине су земљишта или водне површине које су планом нумерички и графички дефинисане и намењене за обављање јавних функција, дјелатности или активности и које су као такве доступне неодређеном броју индивидуално физичких или правних лица, а нарочито:

- Саобраћајне површине (коловози, тротоари, пјешачке стазе, тргови, мостови, јавна паркиралишта, као и остале површине јавног саобраћаја и сл.)
- Зелене површине (паркови, травњаци, цвијетњаци и други цвијетни и јавни засади)
- Уређене и неуређене површине око стамбених, пословних и других објеката
- Водотоци, обале водотока и језера (ријеке, рјечице, потоци, канали)
- Спомен обиљежја, излетишта, природне и радом створене вриједности
- Гробља, мезарја
- Површине и објекти намењени јавној употреби (отворени пијачни простор, простори око продајних објеката, градске чесме)
- Уређење рекреационе површине, спортска игралишта, те остали јавни спортски објекти и уређаји на њима, као и простори повезани са тим теренима и око њих.
- Стајалишта јавног аутобуског саобраћаја, бензинске пумпе и простор око њих, аутобуске станице
- Неизграђено градско грађевинско земљиште.

Члан 4.

Комунални објекти и уређаји на јавним површинама су:

- Објекти снабдјевања водом, фонтане, јавне чесме, бунари, резервоари за воду и хидранти
- Објекти и уређаји за одвођење отпадних и атмосферских вода
- Објекти и уређаји за снабдијевање топлотном енергијом
- Поклопци на отворима шахтова и сливне решетке
- Објекти јавне расвјете
- Настрешнице за аутобуска стајалишта и табле са редом вожње и сл.
- Огласне табле, панои и рекламне ознаке
- Клупе, жардињере
- Свијетлећи и други натписи
- Табле са називима улица и бројевима
- Контејнери, типизирани посуде за смеће и корпе за отпатке
- Јавни нужници, септичке јаме
- Спомен обилежја, бисте и др.

II – ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ НА ЈАВНИМ ПОВРШИНАМА

Члан 5.

Одржавање чистоће јавних површина подразумјева редовно и ванредно чишћење, уклањање снијега и леда те предузимање других мјера за одржавање чистоће.

Члан 6.

Редовним чишћењем обезбеђује се уклањање нечистоће која настаје редовним и уобичајеним коришћењем јавне површине, а обавља се у складу са Програмом заједничке комуналне потрошње који доноси Скупштина општине на приједлог Начелника општине и органа управе надлежног за комуналне послове.

Програм рада садржи:

- Динамика и начин чишћења јавних површина
- Динамика прања саобраћајних површина које имају ријешену одводњу
- Динамика и начин одвожње отпадног смећа са јавних површина
- Друге елементе за ефикасно одржавање јавних површина

Члан 7.

Улице, тргови, јавна паркиралишта и друге јавне површине, чисте се у времену које обезбеђује оптимално одржавање хигијене, на овим површинама, а у складу са донијетим програмима у овој области.

Прање коловоза, тротоара, паркиралишта и других јавних површина врши се по потреби.

Члан 8.

Ванредно чишћење врши се у случајевима када се због повећаног обима или интезитета коришћења јавних површина, не обезбеђује чистоћа редовним чишћењем.

Ванредно чишћење обавља се:

- Након већих временских и других непогода (поплаве, пожари, земљотреси и друге елементарне непогоде),
- Код већих кварова на водоводним, канализационим и другим инсталационим мрежама,
- У вријеме предузимања посебних мјера у циљу сузбијања и спречавања заразних болести или у циљу заштите животне средине
- Прољећно чишћење града
- У вријеме и након одржавања јавних манифестација.

Члан 9.

За одржавање чистоће на јавним површинама у граду и насељеном мјесту, одговорно је правно или друго лице којем Општина Невесиње повјери извршавање ових послова (у даљем тексту: давалац комуналне услуге.)

Одржавање чистоће на јавним површинама у осталим насељеним мјестима, обављају мјесне заједнице на тај начин што ове послове повјеравају одговарајућим правним и физичким лицима или саме организују обављање тих послова.

Члан 10.

Обавезан је одвоз смећа из стамбених зграда, дворишта, пословних просторија, занатских радњи и других објеката у свим улицама на подручју града.

Сва правна лица, власници самосталних трговинских радњи, самосталних занатских радњи, самосталних угоститељских радњи и власници стамбених објеката, обавезни су закључити Уговор са даваоцем комуналних услуга за одвоз смећа.

Корисник комуналне услуге плаћа утврђену цијену за пружену комуналну услугу.

Члан 11.

Висину накнаде за одвоз кућног смећа и крупног отпада утврђује давалац услуге коме је повјерено обављање послова чишћења и одвоза по претходно прибављеној сагласности од надлежног органа општине.

Критеријум за одређивање цијене одвоза смећа је:

1. За физичка лица – број чланова породичног домаћинства.
2. За правна лица и физичка лица, имаоце пословних просторија – површина пословног простора .

Члан 12.

Одржавање јавне чистоће обухвата слиједеће послове:

1. Редовно преузимање и одвоз смећа
2. Суво чишћење улица и одвоз сакупљеног смећа са улица, тротоара и других површина
3. Прање асфалтних и бетонских површина
4. Чишћење и одвоз снијега са улица, тротоара и других површина
5. Чишћење пијачних површина
6. Уређење и одржавање градске депоније за смеће, пражњење и чишћење септичких јама, и пољских нужника
7. Одржавање и чишћење јавних санитарних чворова
8. Чишћење и прање паркиралшта и других јавних површина које представљају дио отвореног пословног простора које поједини власници и корисници користе за властите потребе.

1.Сакупљање, одвоз и поступање са сакупљеним комуналним отпадом

ВРСТЕ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

Члан 13.

Комуналним отпадом сматрају се све отпадне материје које настају као посљедице животних активности и то:

1. Отпад на јавним површинама (улични отпад)
2. Отпад из домаћинства, као и други отпад који је због своје природе или састава сличан отпаду из домаћинства (кућно смеће)
3. Крупни отпад (гломазно смеће)
4. Животињски отпад

Члан 14.

Отпадом на јавним површинама (улично смеће) сматрају се отпаци који се дневно стварају на јавним површинама, парковима, трговима, паркиралштима, јавним зеленим површинама и другим површинама у општој употреби, као и смеће настало услед временских непогода.

Сакупљање и одвоз отпада са јавних површина врши се у складу са чланом 5, 6, 7, 8 и 9 ове Одлуке.

Члан 15.

Отпадом из домаћинства као и другим отпадом који је због своје природе и састава сличан отпаду из домаћинства сматра се ситни отпад који настаје у становима, заједничким просторијама стамбених зграда, пословним просторима, гаражама, двориштима, а који се по својој величини може одлагати у посуде за комунални отпад из домаћинства, а последице су дневног живота или рада у тим просторијама, односно редовне употребе тих просторија као што су:

1. Отпацци који настају припремом и конзумацијом хране
2. Прашина и смеће настало чишћењем стамбених и пословних просторија
3. Пепео, те отпацци од чишћења штедњака, пећи и димњака
4. Прописно дезинфиковани отпацци и заразни материјал из здравствених установа
5. Разни отпацци који се сакупљају у домаћинствима, радионицама, радним и сличним просторијама, као што су лименке, разбијено посуђе, разбијено стакло, комади текстила и папира, отпацци од обуће и дворишно смеће.

Члан 16.

Отпадом из домаћинства не сматрају се: земља, и отпацци грађевинског материјала, шљака, дворишни и тавански отпад, као и други крупни отпацци који настају у процесу индустријске, занатске, грађевинске, пољопривредне или друге производње.

Члан 17.

Крупним отпадом сматрају се отпацци који се по својој величини, запремини, саставу, мјесту и условима настајања не могу свести ни у кућно ни у улично смеће, као што су:

1. Разни индустријски и занатски отпацци
2. Шљака и пепео било које врсте из постројења централног гријања и сличних постројења
3. Већи комади покућства и санитарних уређаја
4. Картонска, дрвена или жељезна амбалажа, стари намјештај
5. Веће количине пиљевине, траве, папира, лименки и сличних отпадака
6. Напуштена хаварисана возила или дијелови возила и сл.
7. Отпацци воћа и поврћа из трговине и складишта.

Члан 18.

Под већим количинама пиљевине, траве, папира и лименки и сличног отпадног материјала, сматрају се количине чији је волумен (обим и запремина) већи од посуде за смеће (канта од 100 литара).

Члан 19.

Отпадни материјал који је настао редовним чишћењем дворишта (лишће, отпацци од цвијећа, транвњака и сл.) сем у посуде, може бити увезан у снопове или упакован у најлонске вреће и исти је дужан преузети даваоц услуга приликом редовног одвоза кућног смећа.

Члан 20.

Имаоци крупног отпада (гломазног смећа) из члана 17. ове Одлуке дужни су исто да одвозе на градску депонију смећа у властитој режији уз накнаду за коришћење депоније даваоца услуга, или овај посао повјере даваоцу комуналних услуга уз накнаду за извршене услуге.

Давалац услуга је дужан извршити услугу уз накнаду.

Члан 21.

О површинама које се не сматрају јавним у смислу одредаба ове Одлуке, старају се корисници, појединци или власници и исте се морају непрекидно одржавати у чистом, уредном и функционалном стању.

Површине које нису јавне могу се оградити и поставити одговарајући натписи којим се забрањује депоновање смећа и другог отпадног материјала.

3. Одвоз смећа, уређење и употребе депоније смећа

Члан 22.

Кућно смеће, по правилу, разврстава се на смеће које се састоји од отпадака који се могу даље користити, употребити (папир, стакло, жељезо и слично) и остало кућно смеће.

Отпацки који се могу корисно употребити одлажу се по правилу у посебне посуде (спремнике).

Мјесто за постављање посуда из претходног става одређује орган управе надлежан за комуналне послове.

Спремници за посебне врсте отпада се посебно означавају са јасно видљивом ознаком за коју врсту корисног отпада су намењени.

Члан 23.

Смеће из стамбених и пословних просторија до тренутка одвожења има се држати у лименим кантама стандардних димензија са поклопцем које се постављају на приступачним мјестима на минималној удаљености 10 метара, у односу на сусједни стамбени или пословни објекат, уколико то слободан простор дозвољава. Пословне просторије које не располажу дворишним површинама, посуде за смеће постављају унутар објекта, с тим да се одлагањем смећа у овим посудама обезбеди санитарно-хигијенски минимум.

Пословни објекти који се налазе на мјестима гдје се канта стандардних димензија, због естетике или скученог простора, не може смјестити, за смеће могу користити пластичне затворене посуде са поклопцем запремине најмање 10 литара или одговарајуће пластичне вреће.

Мјесто посуде за смеће одређује Скупштина етажних власника, (управни одбор, односно имаоци ових посуда).

Члан 24.

Посуде за смеће су типизирани и прилагођене уређајима и технолошком процесу рада даваоца комуналних услуга.

У посуде за смеће спадају: контејнери (спремници), лимене канте за смеће, пластичне канте и најлонске вреће.

Број посуда за смеће одређује се тако да су власници стамбених кућа (грађани) дужни обезбедити 1 канту за одлагање смећа. Број посуда за смеће мора се обезбедити тако да се омогућава сакупљање целокупног смећа које се ствара у времену од једног до другог одвоза смећа.

Члан 25.

Физичко лице које обавља дјелатност личним радом (предузетник) дужан је партиципирати у трошковима набавке одговарајући посуда за држање смећа (контејнера).

Предузећа и друга правна лица за своје потребе дужна су набавити одређен број контејнера за одлагање смећа у складу са својим потребама, типа и запремине која одговара возилима даваоца услуга.

Заједница етажних власника у стамбеним зградама дужна је набавити и ставити у употребу до 20 станова 1 (један) контејнер запремине 1,1 м³. Заједница етажних власника своје посуде за смеће као основно средство уговором уступа на привремено коришћење за вријеме давања услуга.

За новоизграђене стамбене објекте посуде за смеће набавља инвеститор изградње и то до 20 станова дужан је набавити 1 (један) типизирани контејнер запремине 1,1 м³.

Мјесто за смјештај посуда за одлагање комуналног отпада за новосаграђене стамбено-пословне објекте дужан је да одреди надлежни орган управе за просторно уређење приликом издавања рјешења за грађење.

Члан 26.

Спремнике (контејнере) за улично смеће набавља даваоц услуга уз обезбјеђење финансијских средстава из буџета општине или надлежног општинског органа управе.

Мјесто за смјештај контејнера за одлагање комуналног отпада одређује надлежни орган управе за просторно уређење и комуналне послове. Дотрајале контејнере замјењује даваоц услуга. Који су контејнери дотрајали утврђује комунална полиција.

Мјесто на коме су постављени контејнери морају се држати у чистом и уредном стању.

Члан 27.

Корисници посуда за смеће дужни су исте прати, вршити дезинфекцију, дезинсекцију, најмање два пута годишње, те их одржавати у исправном стању.

Члан 28.

Корисници одвоза кућног смећа дужни су сакупљено смеће пажљиво одлагати у посуде за смеће, тако да се оно не расипа и не прља околни простор.

Посуде за кућно смеће морају бити затворене.

Забрањено је одлагање кућног смећа уз посуде за кућно смеће у кутијама или сличној амбалажи. Приликом одлагања кућног смећа корисник услуге дужан је амбалажни отпад (картонске кутије и сл.) уситнити и увезати. Амбалажни отпад корисници пословних просторија у којима обављају пословну дјелатност дужни су исти одлагати на посебна мјеста које одреди даваоц услуга коме је повјерен посао одвоза смећа.

Забрањено је оштећивати контејнере, посуде за кућно смеће, улијевати у њих текућине, бацати жар, врући пепео, бацати остатке животиња, грађевински материјал, гломазну амбалажу, дијелове кућног намјештаја и слично.

Забрањено је онемогућивати сабираном возилу даваоцу услуга приступ посудама за смеће, а возила која онемогућавају приступ сабирним возилима ће се на позив надлежног органа уклонити.

Члан 29.

Одвоз смећа врши даваоц услуга са теретним моторним возилом са затвореном лименом каросеријом или специјалним возилом за смеће. Уколико даваоц услуга одвоза смећа не располаже са возилом са затвореном лименом каросеријом дужан је на каросерију уградити одговарајућу мрежу како се отпадни материјал приликом транспорта неби расипао по јавним површинама.

Вријеме и начин одвоза смећа одређује даваоц услуга и Начелник општине.

О времену и начину одвоза смећа даваоц услуга дужан је да путем јавног информисања или на други погодан начин упозна грађане.

Члан 30.

Давалац услуга чистења и одвоза смећа са јавних површина се обавезује да обезбеди радника за одржавање простора око контејнера у граду, те да врши редовно чистење и уклањање гломазног смећа из града са јавних површина утврђених програмом чистења улица.

Члан 31.

Посуде за смеће припремају за одвоз и износе до мјеста одређеног за сабирање радници даваоца услуга коме је повјерено вожење одвоза смећа.

Ако специјално возило не може проћи одређеним улицама даваоц услуга коме је повјерено вршење одвоза смећа у споразуму са органима мјесне заједнице, одредиће мјесто, начин и услове прикупљања смећа.

У случају из претходног става корисници стамбених и пословних просторија дужни су да посуде за смеће изнесу до мјеста одређеног за прикупљање смећа.

Члан 32.

Радници који одвозе кућно смеће дужни су пажљиво руковати са посудама за смеће, тако да се смеће не расипа и не прља околина, као и да се посуде за смеће не оштећују.

Свако оштећење или прљање проузроковано одвозом кућног смећа, радници су дужни одмах уклонити, те купити расуто смеће и површину помести.

Након пражњења посуда за смеће радници који обављају посао из претходног става дужни су посуде за кућно смеће вратити на мјесто и затворити поклопац на посуди.

Смеће расуто приликом одлагања дужни су очистити сами корисници услуга.

Члан 33.

Крупни отпад (стари намештај, већи комади покућства, санитарни уређаји) одвози се према посебном плану.

Корисници одвоза смећа дужни су крупни отпад одложити на мјестима у вријеме означено у обавештењу о одвозу крупног отпада, а које издаје даваоц услуга коме је повјерено вршење одвоза смећа.

Члан 34.

Гломазно смеће (крупни отпад) који се не сакупља и одвози у складу са предходним чланом ове Одлуке, власник отпада дужан је сам исти одвући на депонију смећа.

Даваоц услуга коме је повјерено вршење одвоза смећа, дужан је организовати и одвоз већих количина шута, шљаке, те отпадног грађевинског материјала, а по захтеву и о трошку власника, односно извођача радова.

Забрањено је крупни отпад одлагати на мјеста која нису за то одређена.

Забрањено је одлагање крупног отпада у посуде за кућно смеће, стубне канте.

Одвоз крупног отпада који је непрописно одложен, а чији је власник непознат врши надлежно предузеће на основу налога органа надлежног за комуналне послове.

Члан 35.

Давалац комуналних услуга дужан је да врши организован одвоз смећа са целокупног подручја обухваћеног обухватом одвоза, под условом да су обезбјеђене одговарајуће саобраћајнице које омогућују прилаз специјалним возилима за прикупљање и одвоз смећа уз одређену накнаду коју је дужан да плаћа корисник услуга.

Члан 36.

На јавним површинама отпаци се морају бацати у корпе за отпатке.

Ове корпе постављају се на мјестима где не ометају саобраћај возила, и пјешака. Корпе морају бити обојене прикладно околини, постављене на стубовима, односно бетонским елементима или слободно стојеће.

Пражњење корпи врши се сваки дан. Постављање корпи за отпадке врши даваоц комуналних услуга, а средства за њихову набавку обезбјеђују се у органу управе надлежном за комуналне послове. Из истих средстава врши се њихова замјена и одржавање.

Члан 37.

На пијацама и другим јавним површинама где се ради обављања одређених дјелатности, ствара већа количина смећа, правно или физичко лице које управља пијачом или другим објектом дужно је поставити корпе за отпатке и канте стандардних димензија са поклопцем или контејнером за смеће.

Члан 38.

Власници, односно корисници пословних зграда или пословних просторија дужни су сваког дана да очисте тротоар или простор испред објекта и просторије које користе.

Станари и остали корисници стамбеног и пословног простора дужни су послуже одлагања кућног смећа затворити поклопац на посудама, те бринути да се околина не загади смећем.

Члан 39.

Инвеститор изградње за новоизграђене стамбене зграде дужан је обезбедити простор за постављање контејнера за одлагање отпадног смећа које је обезбједио за изграђену стамбену зграду, изврши уређење слободних површина на парцели (пјешачке стазе, паркинг простор, травњаци и сл.)

Одјељење за просторно уређење Општинске управе Невесиње неће издати употребну дозволу инвеститору изградње стамбене зграде док у потпуности не обезбеди мере из става 1 члана 39 ове Одлуке.

Члан 40.

На сеоским подручјима смеће из продавница, локала, јавних, културних, социјалних и здравствених установа, сакупља се у лимене канте стандардних димензија, а депонује се у зато посебно ископане јама у којима се сагориви дио спаљује. Затрпавање ових јама врши се слојем земље кад количина смећа достигне ниво 50 цм, нижи од терена на коме је јама ископана.

Отпадни кабасти предмети депонују се у посебне депоније смећа. Депоније се лоцирају тако да могу служити за што већи број насеља. Мјесто депоновања одређује мјесна заједница уз сагласност надлежног општинског органа управе.

Члан 41.

Одвоз и депоновање смећа врши давалац услуга на депонију смећа која се одржава и експлоатише на начин како је то утврђено пројектно-техничком документацијом, елаборатом, као и употребном дозволом за рад овог објекта.

Накнада за употребу депоније биће регулисана приликом избора правног или физичког лица за управљање, одржавање и коришћење депоније, а које ће бити изабрано у складу са Законом о јавним набавкама

Члан 42.

Депонија мора бити ограђена и имати заштитини појас и приступни пут. Отпад и смеће на депонији одлаже се у мјесту и према распореду које одреди даваоц услуга.

Покривање отпадног смећа земљом врши се редовно и на такав начин да се спријечи растурање смећа и ширење непријатног мириса.

Депонија отпада из претходног става мора испуњавати слиједеће услове:

- мора бити удаљена од периферије насеља најмање 1,5 км,
- локација депоније не смије бити постављена на кретању доминантних вјетрова у односу на град,
- депонија не смије угрожавати површинске и подземне воде ако се оне у низводном току користе за водоснабдјевање становништва.

Свака депонија мора бити регистрована у катастру некретнина и катастру загађивача.

Члан 43.

Конечна диспозиција фекалија и других материјала са неугодним мирисом врши се на мјесту које одреди надлежни општински орган.

Локација за депонију фекалија одређује се по условима из члана 42. ове Одлуке.

Члан 44.

Забрањено је ван депоније истоварати или остављати земљу, отпадни грађевински материјал, шљаку, шут, амбалажу и друге отпатке, као изручивање фекалних материја ван мјеста која су за то одређена.

Члан 45.

Лицима која својом службом нису везана за депонију смећа забрањен је сваки улазак у круг депоније даваоца услуга.

Забрањено је неовлаштено пребирати или разгртати отпад и смеће.

На депонији се не смију доводити нити пуштати домаће животиње, нити одлагати угинуле животиње.

Члан 46.

На подручју града лешеве животиња морају у најкраћем року бити уклоњени са јавних и других површина.

Одвоз и закопавање лешева животиња, врши давалац услуга чистоће града о трошку власника угинуле животиње.

Члан 47.

Лешеве животиња угинулих или убијених због заразних болести прије закопавања морају се обавезно дезинфицирати путем овлаштене стручне установе, као и просторије и предмети који су били изложени загађењу, такође морају се дезинфицирати одговарајућим дезинфекционим средствима.

Члан 48.

Закопавање животињских лешева врши се у јами дубокој најмање 2 м, уз претходну дезинфекцију леша.

Закопавање лешева мора се вршити на одговарајућим местима уз претходну сагласност надлежног органа управе (ветеринарске инспекције).

Члан 49.

Власници и корисници уинулих животиња у градском насељу и други грађани који запазе лешеве животиња, дужни су о томе обавестити ветеринарску инспекцију, и комуналну полицију.

Закопавање уинулих животиња у насељима изван града врше власници, односно корисници животиња у складу са чланом 48. ове Одлуке. Власник, односно сваки грађанин, који нађе да уинули леш у насељу није прописно закопан, дужан је обавестити санитарног и ветеринарског инспектора.

Члан 50.

Отпаци клаоница, односно конфекати закопавају се на начин као и лешеве уинулих животиња. Мјесто закопавања конфеката одређује санитарна и ветеринарска инспекција.

Члан 51.

Све отпатке који настају у месницама (отпаци меса, кости, лој и сл.) до тренутног одвожења на спаљивање у клаоницу, или предаје организацији која користи ове отпатке као сировину, депоновати у црне најлон вреће.

Забрањено је наведене вреће напуњене отпацима из меснице одлагати у канте за смеће, контејнере и сл.

Члан 52.

Даваоц комуналних услуга који врши услуге одвоза смећа дужан је свакодневно извршити прање возила и најмање једном тромесечно дезинфекцију возила и контејнера који се користе за одвоз и прикупљање смећа.

Члан 53.

Власници посуда за смеће дотрајале посуде за смеће замењују новим. Које су посуде за смеће дотрајале утврђује комунална полиција.

3. Уклањање снијега и леда

Члан 54.

Уклањање снијега и леда обавља се у складу са Програмом зимског одржавања јавних површина, који усваја Скупштина општине, а којим се утврђује приоритет, редосљед и начин уклањања снијега и леда са јавних површина.

Члан 55.

Чишћење снијега и леда и спречавање поледице на тротоарима, коловозима, трговима, стара се односно обавља ове послове правно или друго лице коме се повјере ови послови од стране надлежног општинског органа управе.

Општински орган управе дужан је сачинити Програм из члана 54. ове Одлуке најкасније до 15 октобра текуће године за наредни зимски период, а исти утврђују сва битна питања која се односе на зимско одржавање.

Члан 56.

Власници и корисници пословних простора и објеката дужни су да уклањају снијег и лед са тротоара испред пословних просторија свакодневно. Снијег и лед се уклања у дужни колико захвата пословни простор и ширине најмање 2 метра, уколико је ширина тротоара већа с тим да се приликом чишћења тротоар не оштећују.

Члан 57.

Чишћење снијега и леда са тротоара испред стамбених објеката врше власници или корисници истих, према распореду који утврђује заједница етажних власника, где је етажни власник стана задужен по распореду за чишћење снијега и леда дужан је благовремено да изврши чишћење и уклањање снијега и леда, а испред пословно-стамбених објеката снијег и лед уклањају заједно станари и власници, односно корисници пословног простора, свако испред свог дијела објекта.

Код објеката изграђених у низу, уклањање снијега и леда са тротоара између два сусједна објекта, врше станари везаног дијела објекта и власници, односно корисници пословног простора смештени у приземном дијелу везаног простора.

Члан 58.

За чишћење, уклањање, снијега и леда са јавних саобраћајних површина (улица, путева) одговорно је правно или физичко лице коме је повјерено вршење послова зимске службе.

За уклањање снијега и леда са стаза, степеништа и путева на јавним зеленим површинама, одговорно је правно или физичко лице коме је повјерено вршење послова одржавања јавних зелених површина.

За уклањање снијега и леда са кровова пословних зграда одговорно је правно или физичко лице који су корисници пословних простора у тим зградама.

За уклањање снијега и леда са тротоара, паркиралишта, пијаца, спортских објеката, аутобуских стајалишта, аутобуских станица и сличних простора одговорно је правно или физичко лице.

За уклањање снијега и леда са плочника уз киоск и покретне уређаје одговорни су власници односно корисници киоска и покретних уређаја.

Члан 59.

У случају већих сњежних падавина и ако то представља опасност за зграду или пролазнике обавезно је уклањање снијега и леда са кровова и тераса.

Снијег и лед из претходног става уклањају власници, односно корисници тих објеката, а код стамбених и пословно стамбених зграда снијег и лед уклањају станари тих објеката уз максимално обезбеђење пролазника и лица који врше ове послове.

Члан 60.

Снијег и лед који се уклања са јавних површина скупља се на гомиле на мјестима која су погодна за одвоз или отопљавање.

При сакупљању снијега и леда мора се водити рачуна да коловоз и тротоар остану проходни, као и да је прилаз водоводним и канализационим шахтовима обезбјеђен, да се могу несметано користити.

Члан 61.

Сви власници и корисници стамбених и пословних објеката чији су кровови окренути према улици дужни су на тим странама крова уградити о свом трошку прописане снегобране.

Члан 62.

Снијег и лед се мора чистити и уклањати таквим средствима којима се не оштећује коловоз, тротоар и уличне инсталације, засади на тим површинама.

Јавне саобраћајне површине могу се ради спречавања настанка леда посипати одговарајућим посипним материјалом.

Власник возила која су паркирана на јавним површинама, улицама, дужни су да возила уклоне и омогуће расчишћавање и чишћење снијега и леда.

Лице које оштети површине, објекте и засаде на површинама дужно је да их доведе у провобитно стање.

Члан 63.

Приликом уклањања снијега и леда ЗАБРАЊЕНО ЈЕ:

- изношење и гомилање снијега из дворишта, баште и других слободних површина на улице и тротоаре,
- бацање снијега и леда испред зграде на саобраћајницу,
- затрпавање снијегом и ледом сливника и шахтова,
- депоновање снијега и леда у паркове и на зелене површине,
- санкање и клизање на јавним саобраћајним површинама,
- посипање пепелом простора испред пословних објеката и других јавних површина.

Члан 64.

Мјерама за одржавање чистоће морају се обезбедити услови да јавне површине буду чисте, задовољавају естетски изглед и испуњавају услове за њихово нормално коришћење.

Правна и физичка лица која обављају дјелатност у објектима уз јавне површине дужна су свакодневно довести јавну површину у чисто и уредно стање, ако због њихове пословне и друге дјелатности дође до прљања простора око њиховог објекта.

Власници и корисници спортских и рекреационих објеката, забавних паркова и игралишта, организатори јавних скупова, јавних приредби и привремени корисници јавних површина, обавезни су осигурати чишћење површина које служе као приступ објекту или за постављање објекта, тако да те површине буду очишћене у року од 8 часова по завршетку приредбе, односно времена коришћења објекта.

4. Одвођење отпадних вода са јавних површина

Члан 65.

Отпадне воде чине атмосферске падавине, вода од прања улица и јавних површина и слично, а исте се одводе путем сливника и уређаја за одводњу. Уличне сливнике, као и уређаје за одводњу атмосферских и отпадних вода са јавних саобраћајних површина одржава давалац комуналних услуга коме општина повјери вршење ових послова. Лица из предходног става дужна су редовно чистити и одржавати сливнике и сливничке везе пропусним и исправним, ради осигурања од плавлeња јавних саобраћајних површина. Отворене сливничке канале за одвођење атмосферских вода уз саобраћајнице, забрањено је премоштавати без одобрења органа управе надлежног за комуналне послове.

Члан 66.

Власници и корисници пољопривредног земљишта као и другог земљишта које се налази поред улица или пута немогу атмосферску воду скретати на пут ради заштите земљишта.

5. Хигијенски нужници и септичке јаме

Члан 67.

Сваки власник стамбеног и пословног објекта у својини грађана или заједнице етажних власника дужан је да обезбеди хигијенски нужник.

Власник пословне зграде или просторије дужан је да обезбеди хигијенски нужник са довољним бројем одвојених кабина за мушкарце и жене.

У нужнику се има обезбедити пред простор и уређај за прање руку.

Уколико се стамбени или пословни објекат налази у улици гдје постоји водоводна мрежа обавезно је обезбедити уређај за испирање.

Власник пословне зграде и других просторија јавне намјене (школе, болнице, аутобуске станице, спортско-рекреациони центри и сл) дужни су водоводне и канализационе инсталације одржавати у исправном и функционалном стању.

У погледу услова које морају испуњавати нужници за школе и угоститељске објекте примјенит ће се посебни прописи.

Члан 68.

У насељеним мјестима на подручју општине Невесиње која има канализацију, сви нужници морају бити прикључени на канализациону мрежу.

Уколико због конфигурације терена или других услова није могуће извршити прикључак, односно тамо где не постоји канализација, нужници се морају прикључити на септичке јаме.

Септичке јаме морају бити изграђене по свим прописима и техничко-хигијенским условима, редовно се морају одржавати и морају бити непропусне да се фекалне воде неби разљевале по околном земљишту.

Члан 69.

Приликом изградње нужника на подручју града Невесиња и осталих насељених места где нема водоводне и канализационе мреже морају бити испуњени следећи минимални услови:

1. Нужник мора имати нужничку јаму од бетона из које не може отицати нужнички садржај кроз земљу, нити по земљи;
2. Нужничка јама мора бити покривена бетонском плочом;
3. Нужничка јама мора бити запремине најмање 1 м³
4. Нужничка кућица мора бити изграђена од цигле или бетонских елемената, покривена цријепом или салонитом, са вратима која се добро затварају и уређајем или отвором за провјетравање;
5. Нужник не смије бити постављен изнад нивоа водоопскрбних објеката.

Нужници из овог члана морају бити удаљени од стамбених, културних, јавних, водоопскрбних објеката, пута и јавних површина најмање 10 метара.

Члан 70.

Нужник мора бити одмакнут од просторија за становање или радних просторија намењених за учење, одмор и разоноду најмање 10 метара, уколико то расположиви простор дозвољава, а од бунара, чесме и ручних пумпи најмање 10 метара.

Нужник на земљишту које је више од терена на коме је водоопскрбни објекат може се градити само изузетно (ако нема друге могућности) или под условом да нужничка јама буде потпуно удаљена од водоопскрбних објеката које се налазе на нижим тачкама најмање 50 метара.

Члан 71.

Нужници морају бити постављени у дубини дворишта, односно у позадини стамбене зграде, с тим да не сметају становницима сусједне зграде, не кваре изглед мјеста и не загађују околину, и исте чистити и када се нужничка јама напуни до 2/3 своје запремине, околину дезинфиковати.

Члан 72.

На градилиштима за потребе радника, обавезно се граде нужници са затвореном нужничком кућицом и нужничком јамом.

У погледу квалитета изградње извођач радова се мора придржавати одредби члана 67, 68 и 69. ове Одлуке.

Нужничку јаму из става 1. овог члана треба затрпати слојем земље када се иста напуни до 2/3 своје запремине, околину дезинфиковати, а потом ископати нову јаму или постојећу очистити на хигијенски начин.

При напуштању градилишта нужничку јаму треба испразнити, па тек онда затрпати слојем земље до нивоа околног терена.

Члан 73.

Пражњење септичких и нужничких јама дужан је, уз накнаду, вршити давалац комуналних услуга- ЈП « Водовод », а који се иначе стара о одржавању комуналних објеката у граду и другим насељима на подручју општине Невесиње, помоћу херметички затворених цистерни.

Чишћење и одржавање септичких јама код индивидуалних стамбених објеката врши се о трошку власника или корисника објекта коме јама припада.

Давалац комуналних услуга одређује тарифу накнада за одвоз фекалија из септичких јама. Септичке јаме не смију имати никакве преливе, којима би се садржај излијевао на околну површину или водоток.

Грађани, организације и заједнице које управљају зградама и корисници, дужни су да даваоцу комуналних услуга пријаве чишћење септичке јаме, најкасније кад се јама напуни до 2/3 од укупне своје запремине.

Одржавање у исправном и функционалном стању заједничких комуналних објеката (септичке јаме, водоводне и канализационе инсталације) код стамбених зграда и пословних

простора, врши предузеће са којима заједница етажних власника или власници пословних простора закључе Уговор.

Члан 74.

Депонованье фекалија врши се у одређену фекалну јаму. У осталим насељеним мјестима на подручју општине, фекалије се имају одстрањивати у посебно ископане јаме и закопавати слојем земље дебљине најмање 50 цм. Ове јаме у односу на стамбене и комуналне објекте за снабдевање водом, локале и продавнице морају бити удаљене најмање 20 метара, уколико то дозвољава расположиви простор .

Прије чишења нужничких јама фекалије се морају дезинфиковати хлорним кречом или обичним кречним млијеком или другим дезинфекционим средствима.

Члан 75.

Забрањено је:

- сипање фекалија у шахтове кишне канализације,
- прикључење септичких јама на градску кишну канализацију,
- одвожење фекалија у непрописним посудама,
- истресање и испуштање фекалија, отпадних вода из нужника, септичких јама, дворишних чесми, стаја за крупну и ситну стоку на јавне површине, канале поред путева, баште, ријеке и потоке и земљиште сусједних парцела.

6. Накнада за комуналне услуге

Члан 76.

Корисници комуналних услуга које се односе на одржавање чистоће дужни су даваоцу услуга сакупљања и одвоза смећа плаћати за пружену комуналну услугу мјесечну накнаду по испостављеном рачуну даваоца услуге.

У случају спора између корисника комуналних услуга и даваоца услуга надлежан је редовни суд.

7. Заштита коришћења јавних површина

Члан 77.

У циљу одржавања и заштите животне средине на јавним површинама **забрањено је:**

1. Бацање и остављање отпада изван корпица или других посуда за отпад као и вршење других радњи којима се прљају јавне површине,
2. Бацање горећих предмета у корпице или друге посуде за отпад,
3. Одлагање отпадног грађевинског материјала, земље и сличног,
4. Поправак, сервисирање и прање возила,
5. Испуштање угља, свих врста отпадних текућина, прљавих и масних, течности, боја, лакова, животињског измета, фекалија и било којих других течности које прљају јавну површину,
6. Оштећење корпица за смеће и других посуда за смеће, превртање посуда за смеће,
7. Паљење отпада, лишћа, папира, гума и сличног,
8. Загађивање и бацање отпада и отпадних материја у водотоке и на обале водотокова и језера,
9. Остављање и излагање на јавној површини предмета који могу упрљати или повриједити пролазнике,
10. Ускладиштење грађевинског, огревног и сличног материјала, без одобрења надлежног органа,
11. Бацање и одлагање кабастог отпада,
12. Користити јавне површине за смјештај робе, амбалаже и других ствари испред пословног објекта изузев када је то дозвољено од надлежног општинског органа управе,
13. Остављати хаварисана возила, њихове дијелове и сличне предмете на јавним површинама, као и зеленим површинама,
14. Бацање смећа мимо посуде за смеће,
15. Сипање текућине у посуде за смеће,

16. Убацавање у посуде за кућно смеће отпадака који тамо не спадају,
17. Истовар и избацавање смећа и отпадака изван јавне депоније смећа,
18. Спаљивање смећа индустријских и других отпадака на подручју града
19. Држање отворених сметљишта изузев депоније за смеће,
20. Избацавање угинулих животиња на јавне површине,
21. Излагање робе на тротоаре и друге јавне површине ради продаје, и рекламе испред радње и на зидовима истих, постављање тенди уз трговинске и угоститељске објекте, столова, тезги и сл. без одобрења надлежног општинског органа управе,
22. Вожња и паркирање моторних возила на јавним зеленим површинама,
23. Убацавати картонску амбалажу и друге кабасте предмете у канале за смеће у стамбеним објектима и у контејнере за одлагање смећа, висице кантице на јавним површинама,
24. Продаја сјемена, прехранбених производа, занатских производа, пића и других производа на јавним површинама и мимо мјеста одређених прописима и Одлуком о пијачном реду,
25. Изношење крупног отпада из дворишта, башта и воћњака (одрезане гране, лишће, стабљике одрезаног растиња и сл.),
26. Истресати постељину, тепихе и рубље са прозора и балкона зграда,
27. Љепљење плаката, огласа и сличних предмета, осим на мјестима предвиђеним у ту сврху,
28. Паркирати возила на мјестима на којем се налазе улични хидранти, сливници, испред контејнера за улично смеће и слично.,
29. Одлагање и изношење кућног смећа у непрописним посудама, картонским кутијама, папирним врећицама и слично,
30. Испуштање отпадних вода, депоновање и истовар штетних материја смећа било које врсте по јавним уређеним и неуређеним површинама, и обалама водотока и језера,
31. Исписивати графите по зидовима зграда,
32. Оштећење дечијих забавних направа и уређаја,
33. Испаша животиња,
34. Држање огријевног материјала (дрва и угаљ) са уличне стране дворишта. Изузетно за она домаћинства која немају могућност да држе огревни материјал на другом мјесту, могу исти депоновати у дворишту са уличне стране дворишта
35. Кретање возила на којима је нагомилано блато и друге нечистоће
36. Кретање возила ако нису обезбијеђена од просипања материјала који се транспортује и возила која шире гасове при транспортовању ђубрета и других материјала неугодног мириса.

III – ЈАВНО ЗЕЛЕНИЛО

Члан 78.

Зеленом површином у смислу ове Одлуке сматра се дио слободног јавног простора на коме се налазе елементи пејзажа: дрвећа, жбуња, цвијећа, трава и др.

Према основној намјени зелене површине се дијеле:

А. ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ УНУТАР НАСЕЉА

1. Паркови
2. Зелене површине уз саобраћајнице и скверове
3. Зелене површине уз ријеке и потоке
4. Зелене површине у стамбеним насељима
5. Зелене површине око приватних или државних објеката чије су парцеле ограђене
6. Зелене површине око пословних објеката
7. Зелене површине у школским двориштима и дјечијим вртићима
8. Терени за спорт и рекреацију
9. Дрвореди и појединачни засади и жива ограда
10. Уређене и неуређене зелене површине

Б. ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ КАРАКТЕРА

- Зеленило око спомен обиљежја
- Зеленило на површинама којима управљају мјесне заједнице
- Остали засади подигнути на јавним површинама.

Члан 79.

Јавним зеленим површинама сматрају се површине наведене у члану 78. ове Одлуке изузев зелених површина на којима правна и физичка лица имају право коришћења. Јавне зелене површине могу се користити само сходно намјени за коју су подигнуте.

Члан 80.

Зелене површине подижу се на основу изведеног пројекта хортикултурног рјешења у складу са Законом о уређењу простора.

Промјена намјене зелене површине може се вршити уз претходно прибављену сагласност надлежног општинског органа за издавање урбанистичке сагласности .

Члан 81.

Пројектовати, изграђивати, реконструисати и вршити радове на одржавању зелених површина, као и дрвореда, могу само правна лица, регистрована за вршење ових послова.

Члан 82.

Извођач радова дужан је код градње објекта, сачувати постојећа стабла на земљишту одређеном за зелену површину.

1. Одржавање зелених површина

Члан 83.

1. Зелене површине одржаваће «давалац» услуга коме Начелник општине повјери послове у складу са Законом о јавним набавкама, и то:

- паркове,
- зелене површине уз саобраћајнице, улице у граду, између коловоза и тротоара и на скверовима, у стамбеним блоковима,
- терене за спорт и рекреацију који нису дати другом лицу на кориштење,
- дрвореде и појединачне расаде на јавним површинама
- живу ограду коју не одржавају друга лица
- зелене површине око спомен – гробља и споменика

2. Власници и корисници објекта

- зелене површине које припадају тим објектима

3. Корисници терена за спорт и рекреацију

- терене за спорт и рекреацију, који су им дати на коришћење

Члан 84.

Јавне зелене површине из члана 78. тачка 1. изграђиваће , одржавати и уређивати орган управе надлежан за комуналне послове преко «даваоца» услуга у складу са Програмом одржавања.

Правна и физичка лица из члана 78. тачке 2,3,4 и 5. ове Одлуке дужни су да одржавају и уређују зелене површине у складу са општим режимом одржавања зелених површина града.

Члан 85.

Одржавање зеленила (дрвореда, трава на банкама и др.) које се налази у путном појасу магистралних и регионалних путева пада на терет предузећа које управља путевима.

Члан 86.

Одржавање зелених површина у смислу члана 78 и 84. обухвата: његу, надзор, обнову, заштиту од болести и штеточина дрвореда, појединачних расада, живица, парковског дрвећа, грмља, цвијетних и травних површина са прихраном, стални надзор у обнови парковских стаза и путева, клупа, као и остале парковске опреме и пратећих парковских објеката, сјечу сувих, болесних или јако оштећених стабала и грана, резивање крошње стабала те њезино редовно

чишћење и чување, као и кошење и сакупљање покошене траве и скупљање отпада на зеленим површинама и други радови у области ове дјелатности.

Члан 87.

Високи насади на зеленим површинама који се налазе у близини стамбених објекта морају се одржавати тако да не сметају становању и не заклањају дневну светлост.

Стабла и ограде не смију сметати јавној расвјети и саобраћајној сигнализацији и угрожавати безбедност јавног саобраћаја.

Стабла и гране које сметају ваздушним водовима (електричним, телефонским и другим) смије резивати или уклањати само стручна организација која врши одржавање насада, а по претходном одобрењу органа надлежног за комуналне послове.

Власници или корисници замљишта на којем се налази дрво, дужни су када то захтевају разлози из претходног става дозволити сјечу стабла или гране.

Трошкови око обављања тих радова као и наканде штете падају на терет организације у чијем интересу се радови изводе.

Члан 88.

Ограде од украсне живице уз саобраћајнице, како у приватном тако и у државном власништву, морају се уредно одржавати и редовно резивати тако да не сежу преко регулационе линије на саобраћајну јавну површину, односно не ометају саобраћај спречавањем видљивости и прегледности пута.

Члан 89.

Ако власник, корисник, ни након опомене од стране овлашћеног лица, у одређеном року не поступи по претходном ставу, комунална полиција одредиће да на трошак обавезника радова изврши правно или физичко лице регистровано за ову врсту дјелатности.

Члан 90.

На површинама из члана 78. ове одлуке не смије се посјећи стабло без одобрења органа надлежног за комуналне послове.

Ако је стабло дотрајало у тој мери да пријети опасност по безбједност саобраћаја, животе и имовину, да може угрозити здраве насаде, власник или корисник земљишта дужан га је посјећи.

Сјечу стабла из претходног става корисник може извршити тек када је од надлежног органа управе за комуналне послове прибавио одобрење.

Члан 91.

Уколико правно или физичко лице, на било који начин, поруши, уништи или оштети зеленило, дужан је извршити – накнаду штете, а према процјени комисије коју образује Начелник општине.

Висина одштете одредит ће се сходно поступку из претходног става. Средства уплаћена по овом основу из овог члана, намјењена су искључиво за подизање новог и обнову уништеног јавног зеленила.

Члан 92.

За дијелове зеленила који су проглашени заштићеним објектом природе (поједино дрво, дрвореди, грм, парк – шуме) примјењује се пропис о заштити животне средине.

Члан 93.

Прекопавање зелених, јавних површина може се вршити у циљу постављања подземних и надземних инсталација и уређаја и поправке истих уз претходно прибављање од надлежног општинског органа управе за просторно уређење и стамбено комуналне послове општине Невесиње одобрења које ће се издати када инвеститор уз захтјев приложи уговор склопљен с предузећем које ће довести прекопане површине у првобитно стање. Прекопане зелене површине и зеленило морају се од стране инвеститора довести у првобитно стање у року од 7 дана од дана завршетка радова на постављању или поправци инсталација на начин како је то одређено у одобрењу за прекопавање.

Члан 94.

Без одобрења органа управе надлежног за комуналне послове **забрањено је**:

1. Прекопавање јавне зелене површине
2. Реконструкција постојећих и изградња нових зелених површина
3. Ограђивање и постављање било каквих уређаја, објеката, направа, рекламних паноа и сл. на јавним зеленим површинама
4. Одлагање грађевинског материјала
5. Камповања и постављање шатора
6. Резање грана и врхова дрвећа, обарање и уклањање дрвећа.

Члан 95.

У циљу заштите јавних зелених површина **забрањује се**:

1. Сјеча, обарање и уклањање стабала или грмља или њихових дијелова
2. Гулење коре стабла, засјецање, као и истезање арматуре жељеза и жица привезивањем за дрвеће
3. Гажење, ходање, играње и лежање по травњацима, тргање и бацање цвијећа
4. Бацање папира и смећа било које врсте по зеленим јавним површинама
5. Оштећивање, ломљење или изваљивање стабала и грмља возилима
6. Оштећивање грана, клупа, корпи за отпадке
7. Истицање обавештења, плаката и реклама
8. Вожња бицикла, моторних возила на јавним зеленим површинама
9. Уништавање или оштећење натписа којима су обиљежене поједине зелене површине или натписи упозорења
10. Ложење ватре
11. Сједење на клупама на начин којим се исте прљају или оштећују
12. Чињење било које радње којом се нарушава функционалност и естетски изглед зелених јавних површина или се таквим радњама исте заузимају или оштећују.
13. Уништавање травњака, ископавање и одношење земље, хумуса и билјака
14. Оштећење опреме (ограде, водовода, јавне расвјете)
15. Испуштање отпадних вода, киселина, уља и фекалија на јавне зелене површине
16. Паркирање возила на јавној зеленој површини
17. Прање, чишћење и оправка возила на јавним зеленим површинама.

Члан 96.

Возила паркирана на јавној зеленој површини уклониће се и премјестити на за то одређено мјесто путем овлаштеног правног или физичког лица коме је повјерено вршење ових послова, о трошку власника возила.

IV. КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ И УРЕЂАЈИ У ОПШТОЈ УПОТРЕБИ

Члан 97.

На подручју општине Невесиње на мјестима које одреди орган управне надлежан за комуналне послове постављају се корпице за отпад.

Забрањено је постављање корпица за отпад на:

- стубове саобраћајне сигнализације
- стубове јавне расвјете
- јарболе за заставе
- дрвеће и друго растиње
- мјеста на којима ометају безбједност саобраћаја
- друга мјеста која нарушавају естетски изглед насеља.

На корпицама за отпад могу се постављати одговарајући натписи који упозоравају грађане за заштиту околине и поштовање комуналног реда у општини Невесиње.

О постављању, одржавању и замјени корпица за отпад брине се орган управе надлежан за комуналне послове.

Члан 98.

Изузетно из претходног члана, корпице за отпад на јавним површинама и објектима у којима се обаља пословна дјелатност, могу постављати и друга правна и физичка лица, а на основу одобрења општинског органа управе надлежног за комуналне послове, у том случају се о њиховом одржавању брине лице које их је поставило.

Члан 99.

Општински орган управе надлежан за комуналне послове одређује мјеста за постављање клупа за сједење, те врши постављање, одржавање и замјену клупа за сједење путем даваоца комуналних услуга, односно правног или физичког лица коме је повјерено вршење послова чишћења и одржавања јавних зелених површина.

Члан 100.

1. Фонтане

На подручју општине граде се и постављају фонтане и други слични украсни објекти на мјестима који својим изгледом уљепшавају околину о чему одлучје Одељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове општине Невесиње.. Јавне фонтане по правилу могу радити од 1. априла до 31. октобра, а о њиховом одржавању брине се Одељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове општине Невесиње, односно правно или физичко лице коме општина повјери ове послове.

У фонтанама је забрањено купање људи и животиња, бацање отпада, опушака и сл.

Члан 101.

2. Хидранти

Противпожарни хидранти и хидранти за прање јавних површина морају се одржавати и бити у исправном стању, а одржава их давалац услуга коме општина повери ове послове.

Забрањено је онемогућавање приступа, уништавање, оштећење или неовлаштена употреба хидраната или фонтана.

Сви хидранти требају бити означени и прегледани најмање два пута годишње.

Затрпани и оштећени хидранти морају бити доведени у исправно стање.

Члан 102.

3. Јавни нужници

Јавни нужници морају бити опремљени савременом опремом и морају се одржавати у уредном и исправном стању, те морају радити током дана најмање у времену од 7 до 20 часова.

У објектима из претходног става морају се на видном мјесту истаћи хигијенска упутства о раду у овим објектима.

Јавни нужници морају бити изграђени по хигијенским захтјевима са довољним бројем кабина и простором за писоар, са посебним улазом за жене.

Јавним нужницима управља и одржава их правно или физичко лице коме је повјерено обављање ових послова.

Члан 103.

4. Јавни телефонске говорнице

Јавне телефонске говорнице и поштанске сандучиће уз сагласност Одељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове општине Невесиње поставља предузеће поштанског саобраћаја које је дужно исте одржавати у исправном стању, те кварове и евентуална оштећења отклањати у року од 3 дана.

Члан 104.

Забрањено је комуналне објекте и уређаје у општој употреби уништавати или на било који други начин оштећавати.

Члан 105.

5. Чесме, бунареви и спортско - рекреациони центри

Чесме, бунареви, спортско – рекреациони центри, спортски терени морају се одржавати у функционалном и исправном, уредном и чистом стању.

У објектима спортско рекреационог центра мора се на видно мјесто истаћи упутство о раду и реду у овим објектима, намјена појединих дијелова објеката и сл.

Посјетиоци и корисници су дужни да се придржавају ових упуштава.

О одржавању чистоће и реда у објектима из првог става овог члана стара се правно лице или орган који тим објектима управља.

Члан 106.

6. Јавна расвјета

Јавну расвјету чине: расвјетна тијела постављена на улицама, и троторима, аутобуским станицама, свијетлећа тијела око спомен објеката, објеката културне и историјске вриједности, мостова, степеништа и слично.

Члан 107.

Јавне саобраћајне површине, пјешачки и други путеви, морају имати јавну расвјету. Јавна расвјета мора се редовно одржавати у стању функционалне исправности (прати, бојити, мијењати уништене или оштећене дијелове, сијалице и сл).

О одржавању јавне расвјете брине се надлежни општински орган управе. Трошкови изградње, одржавања расвјете и плаћање трошкова утрошка електричне енергије падају на терет општине, а трошкови изградње, одржавања и плаћања трошкова утрошка електричне енергије у осталим приградским насељима падају на терет мјесних заједница и општине у једнаком омјеру.

Објекти јавне расвјете морају се непрекидно одржавати у исправном стању. Редовно одржавање подразумева бојење стубова, замјену прегорјених сијалица, те прање и замјену стаклених заштитних кугли.

Члан 108.

Јавна расвјета по правилу мора свијетити цијелу ноћ. Вријеме укључења и искључења јавне расвјете мора се ускладити са годишњим добом и атмосферским приликама. Посебном одлуком начелника општине у случају потребе штедње електричне енергије, или у ванредним околностима утврдиће се минимум потребе осигурања јавне расвјете на подручју општине.

Стубови за светиљке и ПТТ мрежа поставља се у складу са пројектно техничком документацијом, саобраћајни знаци постављају се у складу са Законом о безбедности саобраћаја.

Члан 109.

Забрањено је оштећење и уништавање расвјетних стубова и расвјетних тијела, као и лијепљење огласа, обавјештења и слично.

На расвјетне стубове могу се изузетно постављати украсне заставице, мање рекламне табле, уз одобрење надлежног Одељења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове.

Члан 110.

7. Улични и други отвори

Ради безбједности проласка и сигурности саобраћаја сви отвори (окна, шахтови и сливници и сл.) на тротоарима, плочницима, пијаци, и другим јавним мјестима морају бити у исправном стању.

Отворима у смислу претходног става овог члана сматрају се нарочито:

1. Отвори за водовод, канализацију, електричне ПТТ каблове
2. Отвори за убацивање огревног и другог материјала
3. Отвори за осветљење подрумских просторија
4. Сливници и поклопци на јавној канализацији и перонима аутобуске станице
- 5.

Члан 111.

Отвори из претходног члана морају бити затворени одговарајућим поклопцима. Поклопци отвора на улицама и другим површинама јавног саобраћаја морају бити од ребрастог, хрпаваог материјала, а поједина поља наливена асфалтом, како би се избјегла клизавост.

Дотрајали и оштећени поклопци морају се на вријеме замијенити.

За вријеме употребе, односно извођења радова, отвори на јавним површинама се морају оградити препрекама и обиљежити видљивим знацима, а по завршеној употреби морају се прописно заштити, а ограде и препреке уклонити.

Члан 112.

О одржавању отвора за водовод, канализацију, електричне, телефонске инсталације и сл. дужни су се старати правна лица чије су власништво поменути отвори.

О одржавању отвора за убацивање огревног и другог материјала, подрумских просторија и слично старају се правна или физичка лица која управљају стамбеним и пословним зградама, а код стамбених и пословних зграда у приватној својини власници или корисници тих зграда.

Члан 113.

Поклопци шахтова, канализације, водовода и других који се налазе на коловозу морају се одржавати у исправном стању и са горњом ивицом у нивоу коловоза како би се омогућило нормално одвијање саобраћаја и отицање површинских вода.

Одржавање поклопаца и вентила из става 1. овог члана врши правно лице, чије је власништво наведени уређај.

Члан 114.

Забрањено је уништавање, оштећење, скидање поклопаца са отвора из члана 110 ове Одлуке.

Ако се поклопац на шахту оштети и нестане, мора се одмах, а најкасније у року од 24 часа од утврђеног оштећења или нестанка, извршити замјена поклопца и то о трошку власника, односно корисника шахта. Док се не изврши замјена несталог или оштећеног поклопца, отвори се морају обиљежити у смислу члана 111. ове Одлуке.

Члан 115.

8.Споменици, спомен плоче и слични објекти

На подручју општине Невесиње могу се постављати споменици, спомен плоче, и слични објекти на објекте и површине као и уклањати раније постављени.

Постављање и уклањање споменика, спомен плоча и сл. врши се на основу одобрења Одељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове општине Невесиње, уколико посебним прописима није другачије одређено.

Члан 116.

За постављање споменика, спомен плоча и сл. подносилац захтјева дужан је приложити скицу, технички опис, ознаку локације, образложење о потреби постављања предмета, као и другу потребну документацију.

Члан 117.

Кад се предмет из члана 115. ове Одлуке поставља на објекат или земљиште који су у власништу другог физичког или правног лица, подносилац захтјева дужан је прибавити и доказ о власништву, односно сагласност власника, корисника или лица које управља некретнинама.

Члан 118.

Постављени споменици, спомен плоче и слично несмију се прљати, уништавати или на други начин оштећивати, а дужан их је одржавати власник, односно лице по чијем је захтјеву постављен.

Члан 119.

9. Аутобуске станице, стајалишта такси превоза, стајалишта јавног аутобуског превоза и паркиралишта

Аутобуске станице морају се одржавати у чистом и уредном стању, а станични перони свакодневно чистити и редовно прати водом. На аутобуској станици морају се поставити одговарајуће клупе за сједење, типизирани канте за одлагање отпадног смећа, одговарајући број наткривених перона за прихват и отпрему аутобуса, да имају освијетљене и загријане просторије за боравак путника и да имају просторије за чување пртљага.

Возила и чекаонице за путнике морају се повремено прозрачити у току 24 часа.

Члан 120.

На полазним аутобуским станицама морају постојати хигијенски нужници за мушкарце и жене. Нужници се морају сваког дана прати и дезинфиковати. Клупе и остали предмети као и насади који се налазе на перонима и испред станичних зграда и отворених чекаоница морају бити чисти, уредни и исправни, а дотрајале и оштећене предмете и насаде, власници односно корисници морају уклонити и замјенити новим.

Члан 121.

Аутобуси који служе за превоз путника у јавном саобраћају којима је полазна станица у Невесињу, морају се стално одржавати у чистом и уредном стању, прозори и под опрани.

У аутобусу мора постојати прибор за одржавање хигијене (четка, брисач, спужва, материјал за дезинфекцију) и најмање 15 тамних хигијенских врећица од материјала који не пропушта течност.

Забрањује се у аутобусима у простору предвиђеном за путнике држање аутомобилских гума, моторног уља, горива, кабастог алата, прибора и других кабастих или прљавих предмета.

У возилима градског и приградског саобраћаја забрањено је пушити, бацати отпатке по возилу.

Члан 122.

Путнички аутомобил за обављање такси превоза мора имати простор за пртљак одвојен од простора за смештај лица тако да се одлагање и преузимање пртљага обавља без улажења у возило, исправна и чиста сједишта, прибор за интервентно чишћење возила (четка, брисач, спужва, материјал за дезинфекцију и најмање пет тамних хигијенских врећа од материјала који не пропушта течност).

Члан 123.

Кад су јавне површине уређене и изграђене као стајалишта јавног аутобуског саобраћаја на њима се постављају настрешнице за заштиту људи, те обавезно и пратећа опрема – корпица за отпад, клупе, табле за ознаком стајалишта и осталим информацијама везаним за јавни саобраћај и слично.

Настрешнице поставља и њима управља надлежни општински орган управе, а на основу прибављене сагласности Одељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове.

Стајалишта јавног аутобуског саобраћаја морају се одржавати у уредном и исправном стању и иста одржавају овлашћена правна и физичка лица за превоз путника у јавном саобраћају, односно физичко или правно лице коме општина повјери одржавање.

Члан 124.

Власници аутобуса и такси возила који служе за превоз путника у јавном саобраћају са полазном станицом на подручју општине Невесиње морају исте стално одржавати у чистом и уредном стању.

Члан 125.

Сва возила прије уласка на јавне површине морају се чистити од блата и друге прљавштине.

Обавези из претходног става подлијежу сва возила која на површине јавног саобраћаја долазе са стоваришта, градилишта и других простора на којима се налази блато и друге нечистоће.

Превоз огрева, грађевинског и другог материјала, индустријских и других отпадака, кабасте амбалаже, фекалија и других течности, може се вршити возилима која су за ту врсту послова подешена, тако да се садржај приликом превоза не расипа.

Члан 126.

10. Одржавање паркиралишта

Паркиралишта могу бити стална, привремена, повремена и посебне намене.

Стална паркиралишта су посебно изграђене јавне површине намјењене за паркирање возила и саобраћајне површине на којима је дозвољено паркирање возила.

Привремена паркиралишта су привремено уређене површине неизграђеног грађевинског земљишта које се до привођења намени утврђеној у урбанистичком плану користе за паркирање возила.

Повремена паркиралишта су јавне површине које одреди надлежни орган управе по прибављеном мишљењу полицијске станице за безбедност саобраћаја, у непосредној близини објекта у којима се одржавају скупови, спортске, културне умјетничке и друге манифестације и то само за време одржавања скупова и приредби.

Паркиралишта посебне намјене су она паркиралишта изграђена за потребе одређених правних лица, а која се о њима и старају.

Члан 127.

Паркиралишта с обзиром на врсту возила могу бити за:

1. Мотоцикле и бицикле са мотором
2. Путничке аутомобиле
3. Аутобусе
4. Теретна моторна возила и прикључна возила.

Члан 128.

Паркиралишта за бицикле уређују се у кругу пијаца, на тротоарима и другим јавним површинама на којима је забрањено кретање моторних возила, под условом да не ометају несметано кретање пјешака и да се коришћењем паркиралишта не оштећују зелене површине, дрвореди и слично.

Члан 129.

Одељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове одређује врсту паркиралишта у смислу члана 126. и 127. ове Одлуке.

Члан 130.

На паркиралиштима морају бити обезбјеђени услови за несметано паркирање возила и обиљежена мјеста за паркирање возила.

Члан 131.

Послове уређења, опремања и одржавања, као и организацију коришћења паркиралишта обавља правно или физичко лице коме то скупштина општине повјери. О паркиралиштима посебне намјене старају се правна лица која су корисници истих.

Члан 132.

Скупштина општине Невесиње може одредити паркиралишта на којима се врши наплата цијене за паркирање возила, ако за то постоје услови.

Цијену из става 1. овог члана наплаћује лице коме је повјерено обављање ове дјелатности.

Члан 133.

Возило се може паркирати само на паркиралишту које је одређено за ту врсту возила и то на правилан начин.

На паркиралишту није дозвољено обављање радњи које ометају ред и функционисање и слично

Члан 134.

На паркиралишту није дозвољено резервисање мјеста за парикраће одређеног броја возила.

Изузетно, надлежни орган управе Невесиње на захтјев предузећа или установе може привремено одобрити резервисање мјеста на паркиралшту и на другим јавним површинама, уз плаћање накнаде.

Члан 135.

11. Биоскопи

Прије сваке представе, биоскопске сале морају се прозрачити и то најмање 15 минута прије почетка сваке представе.

Члан 136.

У бископима морају постојати мушки и женски хигијенски нужници с предпросторима, текућом водом и тоалетним прибором за једнократну употребу.

Нужници морају бити чисти и дезинфиковани.

Члан 137.

Одредбе члана 135. и 136. ове Одлуке односе се и на друге објекте у којима се одржавају приредбе, представе, игранке, концерти итд.

Члан 138.

12. Пијаце

Простори и уређаји пијаце на мало (зелене пијаце) у граду Невесиње и другим насељеним мјестима морају се свакодневно очистити, а у сезони (период мај – октобар) опрати најмање два пута седмично, најкасније до прије почетка рада пијаце наредног дана.

Тезге и столови на пијаци за излагање и продају пољопривредних производа могу се користити само ако су претходно темељито очишћени и опрани.

Пољопривредни производи који имају већи волумен или се продају у већим количинама могу бити смјештени на тлу пијаце, под условом да су упаковани у одговарајућу амбалажу (вреће, сандуке и слично) или за то посебно ограђене просторе – боксове.

Правно или физичко лице које управља пијацом дужно је на истој обезбедити воду за пиће, хигијенски нужник, потребан број одговарајућих типизираних канти за отпаде или одговарајући контејнер, обезбедити намјенско кориштење расположивог и другог простора што се ближе утврђује Пијачним редом пијаце који доноси давалац услуга. Распоред столова на зеленој пијаци треба да омогућава нормално допремање робе и прилаз сваком продајном месту од стране купца.

Пијачним редом утврђује се нарочито:

Радно вријеме пијаце, производи који се смију продавати на пијаци, и распоред продајних мјеста на пијаци, вријеме доставе производа на пијаци, чишћење и одвожење смећа, висина накнаде за кориштење пијаце, и други елементи неопходни за рад пијаце.

Пијачни ред мора бити истакнут на више мјеста на пијаци у зависности од величине пијаце, о чему одлучује Одјељење за просторно уређење и стамбено – комуналне послове, актом о давању сагласности на пијачни ред.

Изузетно, сезонски пољопривредни производи (лубеница, поврће и слично) могу се продавати и изван пијаце на привременим локацијама које одреди надлежни општински орган управе.

Члан 139.

За прање продајног мјеста, пијачних уређаја и простора и освјежавање продајних врста поврћа и слично, може се употребљавати само вода из градске водоводне мреже, односно вода која служи за пиће.

Члан 140.

Отпаци и покварене животне намирнице не смију се бацати по тржишном простору, него у посуде које су за ту сврху предвиђене од стране предузећа које управља пијацом.

Члан 141.

На пијаци за промет стоке (сточна пијаца) мора се очистити ђубре и отпаци и уклонити најкасније у року од 24 часа по завршетку пијачног дана. Правно или физичко лице које управља сточном пијацом дужно је обезбједити на истој воду за пиће, хигијенски нужник, довољан број везова за стоку, боксова за ситну стоку, одговарајући број вага и рампи за утовар и истовар стоке.

Правно или физичко лице које управља пијацом дужно је одржавати у чистом и уредном стању и простор на јавним површинама непосредно око пијаце, а сви корисници су дужни придржавати се пијачног реда.

Члан 142.

Употребљавана роба и производи, роба без декларације, индустријска, техничка и текстилна роба и производи за домаћинство продају се на посебно уређеним пијачним просторима изван зелене и сточне пијаце које обезбјеђује, уређаје и одржава давалац комуналних услуга.

На пијаци за продају роба и производа из претходног става давалац комуналних услуга дужан је обезбједити довољан број столова за излагање и продају робе, воду за пиће и санитарни чвор са текућом водом.

Члан 143.

Забрањено је продавање или излагање пољопривредних, прехранбених, текстилних и технички и других производа изван простора отворених пијаца без одобрења Одјељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове.

Члан 144.

12. Ред код истовара, утовара и смјештаја грађевинског материјала на јавним површинама

За истовар, смештај и утовар грађевинског материјала, подизање скеле, полагање трачница за кран и друге грађевинске машине, те поправке вањских дијелова зграде и сличне грађевинске радове, може се у складу са прописима о безбједности саобраћаја, привремено користити јавна површина или неизграђено грађевинско земљиште. При извођењу радова на фасадама извођач радова је обавезан поставити заштитне завјесе од јуте или сличног материјала као би се спријечило повређивање пролазника и прљање јавних површина.

Члан 145.

Одобрење за коришћење јавне површине за радове из претходног члана на захтев извођача радова или инвеститора, издаје Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове. Коришћењем јавне површине произилази обавеза плаћања накнаде за коришћење заузете површине.

Члан 146.

Код извођења радова означених у члану 144. ове Одлуке, мора се осигурати проходност тротоара и коловоза, осим у случајевима када то обим радова не дозвољава, а извођач је дужан предузимати и мјере против прљања и оштећивања заузете површине и то:

1. Чистити јавне површине око градилишта од свих врста грађевинских и других материјала, блата и слично

2. Полијевати трошни материјал (шут и слично) за вријеме рушења грађевинских објеката како би се спречило стварање прашине.

3. Чистити уличне сливнике у непосредној близини мјеста где се изводе радови.

У случају да се инвеститор односно извођач радова не придржава мјера наведених у овом члану, надлежна инспекција ће забранити даље извршење радова док се уочени недостаци отклоне.

Члан 147.

Заузети део јавне површине мора се оградити оградом која се мора посебно означити – и освијетлити по потреби.

Грађевински материјал на градилишту мора бити уредно сложен и то тако да не спречава отицање оборинске воде.

Члан 148.

Извођач грађевинских радова дужан је осигурати да се земља са градилишта не расипа, а остали растресити материјал треба држати у сандуцима и оградама.

Мијешање бетона и малтера дозвољено је у посудама или на лимовима.

Ако се градња из било ког разлога на дуже вријеме обустави, надлежни орган може наредити да се са јавне површине уклоне скеле и други материјал.

Јавна површина се по правилу не може користити за одлагање земље, шута и другог отпадног грађевинског материјала, осим за онолико материјала колико се може одвести у току једног дана.

Члан 149.

Ако се грађевински материјал одлаже уз дрвеће, стабла се морају заштитити тако да се дебло стабла заштити оплатама које не смију бити ближе од 15 цм од коре стабла.

Члан 150.

Извођач радова дужан је најкасније 24 часа по завршетку радова и уклањања опреме са јавне површине обавијестити Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове да му јавна површина више није потребна.

Надлежно одјељење ће извршити преглед заузете површине, те ако се установи да постоји оштећење, донијети ће рјешење о обавези довођења заузете површине у првобитно стање.

Без записника о пријему јавне површине након извођења радова не може се издати употребна дозвола за објекат.

Члан 151.

За истовар дрва, угља и сличних материјала, те за пилање и цијепање дрва првенствено се користе дворишта зграде, а само у случају да не постоји могућност коришћења дворишта дозвољено је да се употреби дио јавне површине привремено у ове сврхе, али искључиво на начин да се тиме не омета сабраћај возила и пјешака.

Огријевни материјал мора се уклонити са јавне површине најкасније у року од 48 сати, а употребљена површина се мора очистити, а евентуална оштећења санирати.

Члан 152.

13.Одлагање земље и отпадног материјала

Извођач грађевинских радова дужан је вишак земље са ископа и отпадни грађевински материјал одлагати на за ту сврху предвиђена одлагалишта – депоније.

Површина за одлагање вишка земље из ископа и отпадног грађевинског материјала привременог и трајног карактера се одређује урбанистичком сагласношћу Одјељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове

Члан 153.

Извођач односно инвеститор грађевинских радова дужан је прије почетка радова прибавити одобрење од Одјељења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове за одлагање вишка земље односно отпадног грађевинског материјала.

У одобрењу из предходног става утврђује се мјесто депоније и количина материјала који се може одложити на депонију, као и висина накнаде коју је извођач односно инвеститор дужан платити на име коришћења депоније.

Члан 154.

Забрањено је одлагати земљу и отпадни материјал изван одлагалишта предвиђених за ту намјену.

Земљу и отпадни грађевински материјал одложен изван одлагалишта уклонит ће Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове о трошку лица које је извршило одлагање.

Члан 155.

14.Уређење фасада и других вањских дијелова зграда

Власници, сувласници, етажни власници, заједница етажних власника, зграда дужни су редовно одржавати вањске делове зграде и објеката у техничком, функционалном и естетском погледу у складу са урбанистичком сагласношћу и то:

фасаде, балконе, терасе, лође, вањску столарију, кровове, излоге, врата, прозоре, олуке и слично.

Зграде које својим изгледом (због оштећења и дотрајалости вањских дијелова) нарушавању општи изглед улице и насеља, лица означена у претходном ставу морају уредити о свом трошку, тако да започну уређивање у року од једне године од дана издавања рјешења у којем је ова околност утврђена.

Комунална полиција може наложити лицима из претходног става уређење фасада, односно других вањских дијелова зграда, стим да рок за извршење рјешења којим се налаже уређење не може бити краћи од 3 мјесеца.

Уколико власник или корисник пословног простора не поступи у складу са обавезом наложеном у рјешењу из претходног става у року одређеном у рјешењу, може му се привремено наложити затварање радње до испуњења обавезе.

Члан 156.

Прије предузимања радова на одржавању и уређењу фасада, лица из претходног члана ове Одлуке, дужни су прибавити одговарајуће одобрење за извођење радова од Одјељења за просторно уређење у којем ће се утврдити боја и изглед фасаде, у складу са урбанистичким пројектом или мишљењем носиоца израде проведбених планова.

Члан 157.

Ако се рушењем неког објекта открију забатни зидови сусједних објеката, откривени дио сусједног објекта правно или физичко лице по чијем захтеву се руши објекат, мора ускладити са постојећом фасадом.

Члан 158.

Забрањено је на балконима, лођама и терасама гомилање старих ствари, остатака намештаја и сличних предмета који нарушавају естетски изглед објекта.

Са прозора балкона, лођа и тераса, као и других дијелова зграда, забрањено је истресање кухињских крпа, тепиха и слично, бацање смећа, оцјеђивање воде или на било који други начин прљање објеката или јавне површине.

Члан 159.

15.Уређење ограда, башта, воћњака и сличног простора, обиљежавање назива улица

Ограђивање јавних површина по правилу се врши металним стубићима или украсном живицом на мјестима где неће ометати нормално кретање пјешака и одвијање саобраћаја, а под условима утврђеним у урбанистичкој сагласности.

Постављање ограда на површинама намјењеним за индивидуално становање одобрава се под условима утврђеним у урбанистичкој сагласности.

Члан 160.

Ограде од украсне живице уз јавне саобраћајне површине морају се редовно одржавати и орезивати три пута годишње, тако да не сметају кретању моторних возила.

Члан 161.

У погледу материјала, облика, боје и начина израде, ограда се мора прилагодити околном амбијенту. Висина ограде не може прелазити 1,0 м, а према улици или јавном путу 0,80 метра изнад нивелете плочника, природног или насутог терена.

Ограде око индустријских кругова могу се поставити до 2,20 м и могу бити пуне. Врата и капије уличних ограда не смију се отварати према улици.

Члан 162.

Вртове, воћњаке и дуге сличне површине испред зграде (ограђене и неограђене), те ограде, као и неизграђена земљишта уз јавне површине власници и корисници морају држати уредним.

Члан 163.

Забрањено је прљати или оштећавати зидове, фасаде, олуке, излоге, спољашње дијелове зграде или ограде. Одводне олуке цијеви зграда које се подижу уз улице морају бити директно прикључене на канализацију.

Кућне односно дворишне ограде, олуци од уличне стране и потпорни зидови морају бити у исправном стању. Подизање нове ограде и потпорног зида може се вршити само по претходно прибављеном одобрењу Одјељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове.

Члан 164.

Називи улица и тргова морају бити обиљежени одговарајућим таблама са називом улице и трга, а зграде кућним бројевима, на начин одређен прописима о обиљежавању улица, тргова и кућа.

Обиљежавање назива улица, тргова, зграда, кућа, кућним бројевима врши надлежни орган за комуналне послове.

Члан 165.

16. Изглед излога

Излози трговинских, занатских и других радњи и осталих пословних просторија као и стаклене површине које чине дијелови тих зграда и зидне стијене уређују се према врсти робе и обавезно аранжирају врстама роба из асортимана продавнице.

Спољашњи и унутрашњи дијелови излога као и све остале стаклене површине редовно се перу са спољашње и унутрашње стране.

У излозима и другим дијеловима просторија до уличне стране трговинских и занатских радњи и осталих пословних просторија забрањено је истицати рекламе огласе, посмртнице и друге натписе који нису у вези са предметом пословања тих објеката.

За вријеме празника и других свечаности излози се могу уредити и на други начин, који доприноси свечаном изгледу.

Члан 166.

17. Фирме, натписи и рекламе

Обавезно је истицање назива фирме, на свим занатским радњама, продавницама, радионицама, магацинима, сједиштима државних предузећа, правних и физичких лица, установа, и на свим грађевинским објектима који им припадају ако су исти различито лоцирани, као и на свим градилиштима на којима се изводе грађевинских радови.

Натпис фирме мора одговарати називу утврђеном општим актом предузећа или другог правног лица, а код занатских и услужних радњи текст натписа фирме мора бити у складу са рјешењем о одобрењу за рад издато од стране надлежног органа управе.

Техничко естетске услове натписа фирме (величина, облик, начин писања и слично) одређује општински орган управе.

Натпис фирми, рекламе и остали натписи морају бити редовно одржавани, чисти.

Члан 167.

Рекламе, билборди, рекламне конструкције, рекламни панои, рекламни свијетлећи и други ормарићи и слични натписи могу се постављати само на основу одобрења Одељења за стамбено-комуналне послове.

Одобрење из претходног става издаје се на основу услова који се утврђују у урбанистичкој сагласности коју утврђује Оделење за просторно уређење .

Изузетно, за мање рекламне табле Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, без урбанистичке сагласности ће издати одобрење за привремено постављање наведених предмета и објеката.

Натписи и фирме постављене без одобрења биће уклоњене о трошку сопственика.

Члан 168.

Рекламни натписи, односно фирме власника или корисника пословних просторија на згради морају бити читљиви, технички и естетски обликовани, уредни и језично исправни и не смију свијетлом ометати остале кориснике зграда у мирном коришћењу зграде.

Сваки квар на свијетлећем натпису или реклами, корисник мора отклонити најкасније у року од 3 (три) дана од дана настанка квара.

Члан 169.

Сопственик натписа и фирме дужан је исту одржавати на начин утврђен у члану 168. став 1. ове Одлуке .

Неисправним натписом фирме сматра се натпис и фирма чија је плоча на којој је исписана напрсла, на којој су поједина слова нечитљива или је на било који други начин оштећена. Неисправан натпис и фирму сопственик је дужан довести у исправно стање у року од 7 (седам) дана од дана настанка оштећења.

Члан 170.

Забрањено је постављање рекламних натписа и фирми на дрвећу, парковском зеленилу, на уличним стубовима (ресвијетним и другим) , на јавним објектима који имају културну и историјску вриједност, вјерским институцијама, мостовима, спомен – обиљежјима, фасадама зграда, потпорним зидовима и слично.

Члан 171.

У случају престанка рада или пресељења у другу пословну просторију, споственик рекламног натписа или фирме дужан је да их уклони у року од 15 дана од дана престанка пословања, а мјесто где је био истакнут рекламни натпис односно фирма да доведе у првобитно стање.

Члан 172.

Начелник општине, изузетно због величине и посебних услова постављања, може одредити локације за постављање појединих типова рекламних објеката (панои типа: Џамбо (Jumbo), Citu lighit и сл.) које ће се додијелити путем конкурса. Локације за постављање рекламних објеката начелник општине утврђује на основу приједлога Одјељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове. Најповољнијег понуђача на конкурс одабраће стручна комисија коју именује Начелник општине. Комисија на приједлог Начелника општине утврђује критерије за избор наповољнијег понуђача.

Одабрани понуђач дужан је закључити уговор са општином о плаћању накнаде за постављање рекламних направа, и обезбедити одобрење за постављање направа од Оделења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове.

Рок за постављање рекламних направа не може бити краћи од двије нити дужи од пет година, о чему одлучује начелник општине на приједлог стручне комисије.

Члан 173.

Уз захтев за постављање направа из члана 167. и 172. ове Одлуке било по основу конкурса или на други начин, подносилац је дужан приложити , ако се направа поставља на зграду или на неки други објекат, скицу рекламне направе, технички опис, скицу или фотографију мјеста где се направа поставља, а за свијетлеће направе и електроенергетску сагласност.

За веће рекламне конструкције и конзолне рекламе подноси се и статички прорачун и атест електроинсталација, уколико је реклама свијетлећа.

Уколико се рекламне направе постављају на земљиште, уз захтев је потребно приложити и скицу предмета са техничким описом, као и микролокацију са уцртаним положајем предмета на копији катастарског плана.

Уколико су рекламне направе освијетљене, уз захтев се прилаже и електроенергетска сагласност, те сагласност власника објекта са којег се користи електрична енергија. Уколико се електрична енергија користи са јавне расвјете корисник је дужан плаћати накнаду према просјечној потрошњи електричне енергије.

Рекламне табле-панои поред магистралних и регионалних путева (на дијеловима тих путева који пролазе кроз градско подручје) и на зеленим и осталим јавним површинама, могу се постављати само као самонесеће конструкције изграђене од материјала прописаних урбанистичко-техничким условима.

Рекламне табле-панои изнад јавних путева (надвожњаци, пасареле) и на објектима (кровови, зидови, ограде) могу се постављати као мурали (обојене површине), макете, слова и друге кутијасте фигуре окачене на објекту и слични уређаји.

Члан 174.

Кад се рекламне направе постављају на објектима или земљишту који су у власништу другог физичког или правног лица, подносилац захтева дужан је уз документацију прописану у члановима 172 и 173. ове Одлуке приложити и доказ о власништву, односно коришћењу или управљању објектом или земљиштем, као и сагласност власника или корисника објекта или земљишта.

Члан 175.

Одобрењем за постављање направа из члана 167. и 172. Одјељење за стамбено-комуналне послове одредиће: мјесто, начин и вријеме, обавеза и рок плаћања, као и висину накнаде за постављање направа, те престанак важења одобрења у случају неплаћене накнаде, или неуредног плаћања накнаде. У случају престанка важења одобрења за постављање направа из става 1. корисник је дужан уклонити направу у року од 7 (седам) дана од дана престанка важења одобрења, односно по истеку овог рока направу ће уклонити надлежни општински орган управе о трошку корисника.

Члан 176.

За постављање предмета и објеката из члана 167 и 172. ове Одлуке на јавним површинама плаћа се накнада, у зависности од величине направе у складу са Одлуком о комуналним таксама. Обавезник плаћање накнаде је физичко или правно лице које поставља направу.

Члан 177.

18. Плакати, огласи и сличне објаве

Плакати, огласи и сличне објаве могу се поставити на огласним плочама, огласним стубовима и у огласним ормарићима, а само изузетно и на привремене ограде којима су ограђена градилишта, искључиво уз сагласност одјељења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, осим у случају постављања посмртница.

Сагласност за постављање плаката организатор приредбе, или произвођач производа који се оглашава (у даљем тексту: оглашивач) дужан је затражити у року најдуже од 24 часа прије постављања плаката. Уз захтев оглашивач је дужан приложити и примерак плаката који се оглашава, као и укупан број плаката који се постављају.

Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове у одобрењу за постављање одредити ће и висину накнаде за постављање плаката.

Уредно постављене плакате забрањено је прљати, оштећивати или уништавати.

Члан 178.

Забрањено је постављање плаката, огласа и сличних објав ван дозвољених мјеста, а нарочито на: фасадама, потпорним зидовима, расвјетним и осталим стубовима, енергетским и другим постројењима и сличним објектима.

Члан 179.

Плакати, огласи и сличне објаве постављене ван дозвољених мјеста уклониће одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове преко «даваоца» комуналних услуга о трошку правног или физичког лица које их је поставило.

19.Уређење и декорација града

Члан 180.

Поводом државних празника, слава и светковина и других прослава и манифестација обавезно је уређење, односно декорација града и осталих насељених места на подручју општине Невесиње. У дане из претходног става обавезно је истаћи државну заставу у складу са Законом о заставама, грбу и химни Републике Српске. Заставе се обично истичу на дан прије почетка празника или манифестације, а скидају се наредног дана по истеку празника.

Члан 181.

Државна и приватна предузећа, здравствене, културне и просвјетне установе, продавнице, угоститељски објекти, самосталне занатске радње, радионице и сл. на подручју општине Невесиње, обавезни су истаћи заставу Републике Српске на својим објектима.

Величина истакнуте заставе из претходног става је најмање 1,0 x 0,5 м.

Заставе се истичу на постављеним држачима који се уграђују на фасаду или други дио објекта до уличне стране или на јарболима у кругу сједишта правних лица. Држаче, односно јарболе за заставе уграђује, односно поставља власник или корисник објекта.

Члан 182.

Забрањено је истицање нечисте, поцјепане, похабане или избледеле заставе као и заставе чији облик и димензије нису у складу са важећим прописима.

Члан 183.

У дане националне или опште жалости – заставе се истичу на пола копља и морају осванути на дан жалости, а скидају се слиједећег дана по истеку дана жалости.

Члан 184.

Сви власници или корисници пословног простора и објеката дужни су за вријеме државних и републичких празника и других значајних датума посветити нарочито пажњу чистоћи површине и просторија које им припадају, као и простора испред ових објеката, те да предузму и друге мјере у циљу што свечанијег изгледа тих објеката.

Члан 185.

Обавезна је декорација јавних површина и истицање застава у приликама и поводима утврђеним чланом 184. ове одлуке.

Члан 186.

20.Остали објекти

Просторије здравствених, социјалних, школских организација, правних лица и државних органа морају бити чисте.

Просторије школских организација морају се прозрачити између смјена најмање 15 минута, морају имати хигијенске нужнике са предпросторима с текућом водом, тоалетним прибором за једнократну употребу. Нужници морају бити прикључени на јавну канализацију. Ако не постоји јавна канализација морају бити прикључени на септичке јаме . Нужници морају бити чисти и дезинфиковани, септичке јаме морају се редовно чистити.

Члан 187.

Сва правна и физичка лица која своју делатност обављају у угоститељским и другим објектима на територији општине Невесиње, дужни су приликом извођења музичког програма, приређивања игара на срећу да не угрожавају становништво буком већом од нивоа прописане.

Забрањено је држање музике уживо, и средстава за игру на срећу без претходно прибављеног одобрења и уплате комуналне таксе од надлежног општинског органа управе.

V. КОРИШТЕЊЕ ЈАВНИХ ПОВРШИНА

1. Привремено заузимање јавних површина

Члан 188.

Под привременим заузимањем јавних површина у смислу ове Одлуке сматра се:

- постављање расхладних витрина, покретних столова, сталака и импровизованих објеката за продају творнички пакованог сладоледа, књига, часописа, сувенира, наочала и лутрије, прехранбених производа који се припремају на лицу мјеста (кокице, крофне и сл.)
- депоновање, истовар грађевинског, огревног и другог материјала,
- постављање огласних витрина, паноа, огласних табли, сунцобрана, скела и сл.,
- постављање столова, столица и амбалаже испред угоститељских, трговинских, и других радњи,
- постављање шатора за камповање
- постављање забавних радњи, спортских садржаја
- вршење повремених радњи у изузетним приликама
- постављање љетних башти, тенди, и привремених продајних и изложбених мјеста испред пословних објеката и простора.

Члан 189.

Заузимање јавне површине врши се на основу одобрења Одјелјења за просторно уређење и стамбено комуналне послове.

За привремено заузимање јавне површине привремени корисник је дужан платити накнаду, која се уплаћује у буџет општине.

Висину накнаде из става 2. овог члана по 1 м² и или столу утврђује Скупштина општине Невесиње, у зависности од намјене за коју се врши заузимање јавне површине.

Привремено заузимање јавне површине може се одобрити на период од највише једне године где је корисник јавне површине дужан да плаћа накнаду за њено кориштење за читав период кориштења.

Члан 190.

На одобреној локацији може се вршити само она дјелатност за коју је издато одобрење.

Лице које добије одобрење за заузимање јавне површине, дужно је одржавати чистоћу на добијеној локацији.

У изузетним случајевима (продаја украсних предмета, цвијећа, честитки, сувенира и слично), у дане државних и других празника, може се одобрити заузимање јавних површина на основу захтјева највише до 20 дана, и до 5 м² површине, с тим да се за заузимање исте плаћа повећана накнада.

Члан 191.

Мјеста на јавној површини на којима је одобрено постављање љетних башти морају испуњавати следеће услове:

-јавна површина се може издати у закуп у сврху постављања столова и столица (љетних башта) регистрованим угоститељским објектима за које ће захтјев подносити власници или закупци објекта.

-постављање љетне баште смије се одобрити, заинтересованом подносиоцу захтјева, у ширини припадајуће фасаде објекта пословног простора, а са исте стране улице гдје је и лоциран улаз у објекат.

-за објекте који фасадом излазе на улицу Невесињских устаника, лоцирање површине за постављање столова се врши на простору у дужини фасаде објекта и у ширини до прве(ближе) каналице изграђене од гранитног камена.

- љетна башта се може поставити и уз фасаду или дио фасаде сусједног објекта али уз искључиву писмену сагласност власника или закупца сусједног објекта.
- на градским проширењима, платоима, укупна намјенска површина за постављање столова ће се расапоредити на све угоститељске објекте који својом фасадом (са улазним вратима) излазе на поменуто проширење.
- заузета јавна површина не смије прелазити троструку вриједност површине затвореног простора припадајућег објекта.
- потребно је, поред површине намијењене за формирање љетње баште, омогућити приступ и пролаз интервентним возилима и доставним возилима у појасу минималне ширине од 3,5м.
- простор који преостаје за пролаз пјешака не смије бити ужи од 1.5м.
- удаљенос од руба саобраћајнице не смије бити мања од 1,5м.
- на овако утврђеном простору број дозвољених столова дефинисат ће се Рјешењем надлежног Одјељења за сваку годину, а на основу Захтјева за заузимање јавне површине и издатог графичког прилога, од стране надлежног Одјељења(ако је то потребно у конкретном случају, тј. ако потребу за тим има Одјељење које издаје одобрење или ако то подносилац Захтјева тражи), тако да не омета нормалан проток пјешачког и аутомобилског саобраћаја.
- уз Захтјев за заузимање јавне површине прилаже се доказ о уплати општинске административне таксе, доказ о уплати комуналне таксе и доказ о власништву или закупу пословног простора.
- могућност заузимања јавне површине неће имати правна или физичка лица која имају неизмирене обавезе по овом основу за предходни период.

По престанку рада угоститељске радње (љетне баште), као и по протеклу времена одређеног у одобрењу за заузимање јавне површине, мора се уклонити све што је било у функцији љетне баште, а површина се мора привести првобитној намјени у року од 15 дана од дана престанка рада, односно истека рока.

Члан 192.

Објекти који се налазе на јавним површинама без одобрења надлежног органа или противно одобрењу, са одобрењем чији је рок истекао, као и објекти корисника који се не придржава услова из одобрења, уклониће се о трошку корисника у року од 3 дана од пријема рјешења којим се налажу предње радње.

Члан 193.

Ако корисник јавне површине заузме јавну површину више од одобрене од стране надлежног Одјељења, биће санкционисан од стране комуналне инспекције у Законским оквирима и биће дужан да о свом трошку локалитет врати у првобитно стање.

Члан 194.

Забрањено је на јавним површинама постављати рампе, стубиће, и жардињере, као и друге физичке препреке, без одобрења надлежног органа управе. Забрањује се причвршћивање било каквих самостојећих конструкција путем завртња или анкера у циљу очувања цјеловитости камених плоча.

Забрањено је излагање робе животних намирница на јавној површини изван пословног простора гдје постоји изложеност загађивања исте.

2. Раскопавање јавних површина

3.

Члан 195.

Јавне површине (тротоари, зелене површине) могу се прекопавати ради постављања подземних инсталација, објеката, или ради његовог одржавања, реконструкције и поправке, као и постављање надземних објеката, инсталација и уређаја чији се делови налазе под земљом.

Инвеститор, односно извођач радова који изводи радове на изградњи и реконструкцији комуналних, електропривредних и ПТТ објеката, гасовода дужан је да прибави сагласност свих јавних предузећа који имају изграђене комуналне, електропривредне, ПТТ објекте, гасовод, топловод и слично. Прије почетка радова на површинама из претходног става, инвеститор је

дужан да прибави одобрење о извођењу радова које на захтев инвеститора издаје надлежни општинских орган управе, којим се регулишу услови и начин под којима се прекопавање може вршити, као и временски термини почетка и завршетка радова на прекопавању.

Члан 196.

Подносилац захтева из члана 195. ове Одлуке дужан је да уз захтев за издавање одобрења приложити пројекат инсталација или прикључка због ког се врши прекопавање, план техничког регулисања саобраћаја у вријеме извођења радова и извод из катастра подземних и комуналних инсталација.

Изузетно, у случају изненадних и очигледних кварова на подземним инсталацијама, због којих би настала већа материјална штета или створена неопсредна опасности по живот и здравље људи, прекопавање се може вршити без одобрења. Организација која управља инсталацијама дужна је првог слиједећег радног дана обавестити надлежни општинских орган управе, ради прибављања одобрења.

Члан 197.

При прекопавању површина из претходног члана извођач радова је дужан да градилиште обиљежи потребним саобраћајним знацима, ноћу осветити и да ископани ров обезбједи одговарајућом заштитном оградом.

Члан 198.

Уколико се ради о радовима такве природе да се саобраћај мора обуставити инвеститор је дужан изводити их у складу са Планом техничког регулисања саобраћаја.

Члан 199.

Земља и други материјал настао приликом извођења радова морају бити уклоњени одмах по завршетку радова на за то одређену депонију.

Члан 200.

Прекопавање јавних површина не може се вршити у периоду од 1. новембра текуће године до 15. марта наредне године, осим у случајевима предвиђеним чланом 196. став 2. ове Одлуке.

Члан 201.

Инвеститор, односно извођач радова је дужан да одмах по завршетку одобрених радова на прекопавању јавних површина, исте довести у исправно стање, отклонити евентуална оштећења на комуналним или другим објектима и у року од 24 часа обавјестити надлежни општински орган управе, који ће извршити надзор над враћањем јавне површине у првобитно стање.

У случају да извођач не изврши обавезу из претходног става, надлежани орган општине ће извршити потребне радове о трошку извођача радова.

4. ДРЖАЊЕ ЖИВОТИЊА

Члан 202.

Забрањено је држање домаћих и дивљих животиња у зони I града која обухвата слиједеће улице: од трга Алексе Шантића иде улицом Цара Душана до трга Благоја Паровића, затим иде даље улицом Обрена Ивковића до бензинске пумпе (Петролове), скреће лијево из ресторана "Стадион", испод зграда Касарне, излази на раскрсницу код Додерове куће, иде улицом Обилића излази на улицу Невесињских устаника и завршава на тргу Алексе Шантића.

У зони II града која обухвата слиједеће улице: од управне зграде "Планинског добра" иде из гаража и радионице ГП "Бишина" иде путем према Помаковцима затим иде урбаном границом градског реона урбаног подручја Невесиња (код Тодоровића кућа) испред Теашановића кућа и границом државног земљишта излази преко "Гвозда" на магистрални пут и иде даље урбаном границом на регионални пут Невесиње- Оџак, избија на раскршће Топле

улице и Биоградског пута, затим иде границом урбаног подручја испод шуме и војног стрелишта, затим иде даље до изнад дворишта основне школе, изнад града, изнад управне и пословне зграде "Трикотаже" урбаном границом на магистрални пут Невесиње- Мостар и иде даље изнад Беговине на резервоаре и спушта се до Тодоровића кућа могу се држати домаће животиње уз испуњавање Законом прописани санитарно хигијенских мјера за држање животиња и урбанистичко грађевинских услова за грађење помоћних објеката.

Уз и у колективним стамбеним објектима на градском грађевинском земљишту забрањено је држање домаћих животиња и грађење помоћних објеката за ту намјену.

Простор на који се односи забрана држања домаћих животиња ограничен наведеним границама из претходног става детаљно ће се регулисати посебном картом – скицом која ће бити прилог ове Одлуке.

Постојећи привредни објекти који нису изграђени од чврстог материјала (камен , бетон, опека и слично) као и самостални мањи објекти од ових материјала (свињци, кокошињци и слично) морају се порушити о трошку власника.

Објекти који су изграђени од чврстог материјала користиће се у друге сврхе.

Члан 203.

Објекти за држање домаћих животиња у зонама гдје је дозвољено држање морају испуњавати следеће услове:

- Ограђено двориште одвојено од улице и других зграда
- Да су удаљени од објеката за водоснабдијевање најмање 20 м низводно

- да су изграђене од чврстог материјала и прописно освијетљени
- да имају бетонске подове или подове од другог чврстог материјала, подесног за чишћење са изведеним сливником за одвод уринских маса у осочну јаму или ђубриште
- да су удаљени од стамбених објеката, пута или јавне површине најмање 15 метара.
- да за сакупљање стајског ђубрива имају ђубровник изграђен на начин прописан у члану 202. ове Одлуке.

Члан 204.

Забрањено је довођење животиња на испашу у урбаном подручју Невесиња, као и пуштање паса и мачака да се слободно крећу без надзора власника.

Ближи услови о начину држања домаћих животиња регулисаће се посебном Одлуком.

VI. УКЛАЊАЊЕ ПРОТИВПРАВНО ПОСТАВЉЕНИХ ПРЕДМЕТА И НАПУШТЕНИХ ВОЗИЛА

Члан 205.

Сви противправно постављени предмети и уређаји на објектима и јавним површинама (штандови, рекламни и други панои, натписи фирми, стубићи, посуде за цвијеће, грађевински материјал, огријевни материјал, обавештења , олупине, гломазно смеће, тезге, амбалаже, напуштена хаварисана возила, нерегистрована возила, ствари и предмете који ометају коришћење комуналних објеката, и слични предмети и уређаји) морају се уклонити.

Ако корисник, односно власник противправно постављеног предмета, предмет сам не уклони, предмет ће уклонити комунална полиција о трошку власника, односно корисника, укључујући и трошкове премештања и складиштења, а уколико је дошло до оштећења јавне површине укључују се и трошкови довођења јавне површине у првобитно стање.

Уклоњене предмете власници су дужни преузети у року од 30 дана уз намирење насталих трошкова, а у супротном уклоњени предмети ће се продати на јавној лицитацији ради подмиривања трошкова.

Члан 206.

Напуштена хаварисана возила, и њихови дијелови, предмети, ствари остављени на јавним површинама уклонити ће се о трошку власника и депоновати на за то одређено мјесто. Напуштеним возилом у смислу претходног става сматра се возило за које је очигледно да се не може користити.

Уколико је власник возила, предмета и други ствари непозант, комунална полиција ће донијети рјешење којим ће наложити да се возило уклони у одређеном року. Ово рјешење се ставља на возилу, предмету, уз назначење часа и дана када је остављено и тиме се сматра да

је извршено уредно достављање, уз упозорење да ће у противном возило, предмет бити уклоњено од стране правног или физичког лица коме општина повјери ове послове. Аконтацију трошкова уклањања сноси орган управе надлежан за комуналне услове. Власник је дужан преузети своје возило у року од 30 дана од дана уклањања уз намирење трошкова (уклањање, лежарина, и сл.).

У противном након истека рока из претходног става, возило се продаје у секундарне сировине ради намирења насталих трошкова, премештања и складиштења и трошкова продаје

Приход остварен продајом ових возила уплаћује се у буџет општине.

VII. НАКНАДА ШТЕТЕ

Члан 207.

Сву штету учињену на јавној површини, објектима и уређајима који чине њен саставни део или се налазе на њој, извршилац је дужан поправити повратом у пређашње стање, или ако то није могуће дужан је надокнадити штету.

Уколико извршилац штете не плати накнаду за учињену штету, штета ће се наплатити у одговарајућем судском поступку.

Члан 208.

Накнада штете може бити стварна (према процјени коју утврди правно или физичко лице коме је повјерено вршење појединих комуналних услуга) и паушална.

Члан 209.

Паушална накнада штете наплаћује се у случају мање штете или ако се штета не би могла са сигурношћу утврдити или ако би поступак утврђивања штете временски дуже трајао, а вриједност штете не премашује 500 КМ према посебном цјеновнику правног или физичког лица коме је поверено вршење комуналних услуга.

Стварна штета наплаћује се увијек ако настала штета прелази 500 КМ и ако је за отклањање штете потребно ангажовање трећих лица.

Члан 210.

У поступку уклањања бесправно постављених предмета на јавној површини поред стварних трошкова премјештања, чувања може се наплатити паушални износ трошкова и то:

-50 КМ за премјештање

-5 КМ дневно за ускладиштење

VIII. МЈЕРЕ ЗА ПРОВОЂЕЊЕ КОМУНАЛНОГ РЕДА

Члан 211.

Надзор над провођењем одредаба ове Одлуке врши орган управе надлежан за комуналне послове, Комунална полиција општине Невесиње и надлежна инспекција свако из своје надлежности у складу са законским прописима. Комунални полицајац односно инспектор рјешењем наређује извршење одређених мјера и одређује рок за њихово извршење, подноси захтеве за покретање кривичног, прекршајног и других поступака, у складу са Законом и одредбама ове Одлуке.

Правна и физичка лица, као и лица која самостално обављају дјелатност својим радом (самостални привредници) дужни су омогућити комуналној полицији и инспекцији несметано обављање надзора, а посебно приступ до просторија објеката, земљишта, уређаја и направа и сл. затим дати личне податке и пружити друга потребна обавештења.

Члан 212.

Ако комунални полицајац или инспектор у свом раду наиђе на отпор, затражиће помоћ од надлежне Полицијске станице, и других надлежних општинских органа управе.

Члан 213.

На приједлог општинског органа управе за комуналне послове, Начелник општине може одредити поједине мјесеце у години, као мјесеце уређења и побољшања естетског изгледа општине Невесиње.

У овим мјесецима сва правна и физичка лица дужна су учествовати у акцијама на уређењу и уљепшавању естетског изгледа града и насељених мјеста, а према Програму активности – које утврђује начелник општине Невесиње.

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 214.

Новчаном казном у износу од **500,00 KM** до **3.000,00 KM**, казниће се правно лице, а у износу од **100,00** до **300,00** конвертибилних марака одговорно лице у правном лицу за прекршаје како слиједи:

1. Ако јавне површине, комуналне објекте и инсталације свакодневно не одржава у чистом и уредном стању услијед вршења пословне и друге дјелатности (члан 3, 4, 5, 6. и 9. ове Одлуке)
2. Ако не врши чишћење и прање површина, не врши ванредно чишћење јавних површина (члан 7. и 8. ове Одлуке)
3. Ако се не користи услугама даваоца комуналних услуга за одвоз смећа и не склопи уговор за одвоз смећа са даваоцем услуга (члан 10. ове Одлуке)
4. Ако не прибави сагласност од надлежног општинског органа управе за утврђивање накнаде за одвоз смећа (члан 11. ове Одлуке)
5. Ако не врши одвоз дворишног смећа (члан 19. ове Одлуке)
6. Ако гломазно смеће не одвзи на градску депонију смећа или то не повјери даваоцу комуналних услуга (члан 20. ове Одлуке)
7. Ако површине које се не сматрају јавним не одржава у чистом и уредном стању или исте не заштити од загађивања. (члан 21 ове Одлуке)
8. Ако се не придржава одредаба члана 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 ове Одлуке
9. Ако на јавним површинама не постави корпе за отпатке и исте не одржава, не замјењује и не празни благовремено (члан 36. ове Одлуке)
10. Ако на пијацама и другим површинама не постави одговарајуће посуде за смеће (члан 37. ове Одлуке)
11. Ако не врши чишћење површина испред пословног простора, не затворе поклопац на посудама за смеће (члан 38. ове Одлуке)
12. Ако за новоизграђену стамбену зграду не обезбиједи одговарајући број контејнера, не обезбиједи простор за постављање контејнера за одлагање смећа, не изврши уређење слободних површина на парцели (члан 39. ове Одлуке)
13. Ако из објекта на сеоским подручјима смеће сакупља и депонује мимо одредби члана 40. ове Одлуке
14. Ако учини било коју радњу супротну одредбама члана 41,42,43,44,45,46,47,48,49,50,51, 52 и 53 ове Одлуке
15. Ако се не стара о чишћењу снијега и леда са јавних површина (члан 55 ове Одлуке)
16. Ако испред пословних објеката не уклања снијег и лед или ако приликом његовог уклањања оштети тротоар (члан 56. ове Одлуке)
17. Ако се не придржава одредби чланова 57. и 58. ове Одлуке
18. Ако снијег и лед не уклања са кровова и тераса (члан 59. ове Одлуке)
19. Ако снијег и лед који скупља са јавних површина не сакупља у гомиле и на мјеста која су погодна за одвоз (члан 60. ове Одлуке)
20. Ако не врши чишћење и уклањање снијега у складу са одредбама члана 61,62,63 и 64. ове Одлуке
21. Ако не одржава уличне сливнике, сливничке канале за одвођење атмосферских вода, премоштавања без одобрења надлежног општинског органа (члан 65. ове Одлуке)

22. Ако атмосферску воду скреће на пут (члан 66. ове Одлуке)
23. Ако на јавним површинама врши радње забрањене чланом 77. ове Одлуке
24. Ако се при одржавању зелених површина не придржава одредби члана 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91. и 92. ове Одлуке
25. Ако зелене површине прекопава без одобрења или након прекопавања не доведе у првобитно стање (члан 93. ове Одлуке)
26. Ако без одобрења надлежног органа врши оградавање, постављање било каквих направа, рекламних паноа, одлагање грађевинског материјала (члан 94. ове Одлуке)
27. Ако на јавној, зеленој површини врши радње забрањене чланом 95. ове Одлуке
28. Ако паркира возило на јавној зеленој површини (члан 96. ове Одлуке)
29. Ако корпице за отпад и клупе за сједење поставља без одобрења органа управе надлежног за комуналне послове и супротно одредбама чланова 97, 98. и 99. ове Одлуке
30. Ако јавне телефонске говорнице и поштанске сандучиће не одржава у исправном стању и не отклања кварове на њима у прописаном року (члан 103. ове Одлуке)
31. Ако комуналне објекте и уређаје у општој употреби или на други начин оштећује (члан 104. ове Одлуке)
32. Ако објекте јавне расвете непрекидно не одржава у исправном стању (члан 107. и 108. ове Одлуке)
33. Ако оштећује, уништава расвјетне стубове, расвјетна тијела и лијепи огласе, обавештења и слично (члан 109. ове Одлуке)
34. Ако постављене споменике, спомен плоче и слично користи, уништава или на други начин оштећује супротно члану 115, 116, 117. и 118. ове Одлуке
35. Ако одржавање паркиралишта врши супротно одредбама члана 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133. и 134. ове Одлуке,
36. Ако биоскопе и друге објекте у којима се одржавају приредбе, представе, игранке, концерти и слично, не одржава и користи у складу са чланом 135, 136. и 137. ове Одлуке
37. Ако простор и уређаје пијаце на мало (зелена пијаца), сточне пијаце, не одржава у складу са одредбама члана 138, 139, 140. и 141. ове Одлуке,
38. Ако не обезбједи, не уради, и не одржава пијачни простор за продају роба и производа из члана 142. ове Одлуке
39. Ако учини било коју радњу супротно одредбама члана, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153. и 154. ове Одлуке
40. Ако не одржава у уредном и чистом стању вањске дијелове зграде (члан 155. ове Одлуке),
41. Ако предузима радове на одржавању и уређењу фасада супротно одредбама члана 156. и 157. ове Одлуке
42. Ако вјеша или излаже, истреса рубље, постељину, тепихе и слично чиме нарушава вањски изглед зграде, улице, насеља (члан 158. ове Одлуке).
43. Ако поставља и одржава ограде супротно члановима 159, 160. и 161. ове Одлуке
44. Ако вртове, воћњаке и друге сличне површине испред зграда (ограђене и неограђене), те ограде, као и неизграђена земљишта уз јавне површине не држи уредним (члан 162. ове Одлуке)
45. Ако учини било коју радњу супротно одредбама члана 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175. и 176. ове Одлуке
46. Ако поставља плакате, огласе и сличне објаве изван одређених мјеста супротно одредбама члана 177, 178. и 179. ове Одлуке
47. Ако у дане државних празника и других прослава и манифестација не изврши уређење и декорацију града, не истакне заставу Републике Српске на својим објектима (члан 180. и 181. ове Одлуке)
48. Ако истакне нечисту, поцијепану, похабану и изблиједјелу заставу, као и заставу непрописног облика и димензија (члан 182. ове Одлуке)
49. Ако у дане националне или опште жалости не истакне заставу на пола копља или исте не скине у одређеном року (члан 183. ове Одлуке)
50. Ако учини било коју радњу супротно одредбама члана 184, 185, 186. и 187. ове Одлуке
51. Ако не уклони противправно постављене предмете и уређаје на објектима и јавним површинама прописане чланом 205. и 206. ове Одлуке
52. Ако не омогући комуналној полицији вршење надзора из члана 211. ове Одлуке.

За прекшраје утврђене у ставу 1. овог члана казниће се физичко лице које обавља предузетничку дјелатност (предузетник) новчаном казном у износу од **200,00 KM** до **1000,00 KM**, а физичка лица новчаном казном од **50,00 KM** до **250,00 KM**.

Члан 215.

Новчаном казном у износу од **3.000,00 КМ** до **10. 000,00 КМ** казниће се правно лице, а у износу од **300,00 КМ** до **1500,00 КМ** казниће се одговорно лице у правном лицу за прекршаје како следи:

1. Уколико учини било коју радњу супротно одредбама члана 67,68, 69, 70,71. и 72 .ове Одлуке
2. Уколико пражњење септичких и нужничких јама и одвожење фекалија врши супротно одредбама члана 73. и 74. ове Одлуке
3. Уколико се не придржава одредби члана 75. ове Одлуке
4. Уколико уништава, оштећује и неовлаштено користи хидранте, фонтане или улази у фонтане ради купања, те ако у фонтанама купа животиње (члан 100. и 101. ове Одлуке)
5. Уколико се јавни нужници не одржавају у уредном и исправном стању (члан 102)
6. Уколико чесме, бунареве и спортско-рекреационе центре, спортске терене не одржава у чистом и уредном стању или их одржава супротно одредбама члана 105 ове Одлуке
7. Уколико отворе на јавним површинама не одржава у исправном стању или их одржава супротно Одредбама члана 110, 111, 112, 113. и 114. ове Одлуке
8. Уколико врши било коју радњу супротно одредбама члана 119, 120, 121, 122, 123, 124. и 125. ове Одлуке
9. Уколико врши продавање или излагање свих врста роба изван пијачног простора на јавним површинама (члан 143. ове Одлуке)
10. Уколико се врши привремено заузимање јавних површина супротно одредбама члана 189, 190, 191, 192, 193. и 194 ове Одлуке
11. Уколико врши раскопавање јавних површина супротно одредбама члана 195, 196, 197, 198, 199, 200. и 201. ове Одлуке
12. Ако држи домаће животиње у подручјима у којима је забрањено држање или ако не изврши рушење господарских објеката по наређењу надлежног органа у одређеном року или ако ти објекти на подручјима на којима је дозвољено држање животиња не испуњавају прописане услове (члан 202. и 203. ове Одлуке)
13. Уколико доводи домаће животиње на испашу у урбано подручје града (члан 204. ове одлуке)

За прекршаје утврђене у ставу 1 овог члана казниће се физичко лице које обавља предузетничку делатност (предузетник) новчаном казном у износу од **300,00 КМ** до **1500,00 КМ**, а физичка лица (грађани) новчаном казном од **100,00 КМ** до **500,00 КМ**.

Члан 216.

За прекршаје из ове Одлуке које изврши малољетник, казниће се његов родитељ, усвојилац, односно старатељ, ако је учињени прекршај последица њиховог пропуштања дужног старања о малољетнику.

IX – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 217.

Ова одлука ступа на снагу 8 (осам) дана од дана објављивања у («Службеном гласнику општине Невесиње»).

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о комуналном реду на подручју општине Невесиње («Службени гласник општине Невесиње», број: 3/05).

РЕПУБЛИКА СРПСКА
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НЕВЕСИЊЕ
Број: 01-013- 5/17
Датум: 01.02.2017 године

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Момчило Вукотић

